

Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia – variant A
Názov ŠkVP	Kľúč k ceste poznania
Stupeň vzdelania	ISCED 1 (primárne vzdelanie)
Dĺžka štúdia	deväť ročníkov s možnosťou zriadenia prípravného ročníka
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Druh školy	štátna
Dátum platnosti	od 01.09.2016
Miesto vydania	Špeciálna základná škola, Třebíčska 16, Humenné

PaedDr. Olekšáková Helena
riaditeľka školy

Telefónne číslo: 057/7722873
E -mail: spec_zs_he@stonline.sk

Školský učebný plán
Školské učebné osnovy

Predkladateľ

Názov školy : Špeciálna základná škola, Třebíčska 16, Humenné

Adresa: Třebíčska 16, 066 01 Humenné

IČO: 17070490

Riaditeľka školy: PaedDr. Olekšáková Helena

Zástupkyňa riaditeľky školy: PaedDr. Bicáková Iveta

Kontakty: 057/7722873
e -mail: spec_zs_he@stonline.sk

Zriadovateľ

Názov: Okresný úrad Prešov

Adresa: Ul. Tarasa Ševčenka 11, 080 01 Prešov

Kontakt: 051/7462747

Rámcový učebný plán pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia - variant A

Vzdelávacia oblasť	Vyučovací predmet	Príp	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	Spolu
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a literatúra		8 1	8 1	8 1	7 1	6 1	6	5	5	5	58 + 5
	rozvíjanie komunikačnej schopností	7	2	2	2							7 + 6
	rozvíjanie grafomotorických zručností	2										2
Matematika a práca s informáciami	matematika	3	4	4	4	4	4	4	4+1	4+1	4+1	39 + 3
	informatika						1	1	1	1	1	5
Človek a príroda	vecné učenie	1	1	1	1							4
	fyzika								1	1	1	3
	chémia										1	1
	biológia								1	1	1	3
Človek a spoločnosť	vlastiveda					2	2	3				7
	dejepis								1	1	1	3
	geografia								1	1	1	3
	občianska náuka								1	1	1	3
Človek a hodnoty	etická /náboženská výchova						1	1	1	1	1	5
Človek a svet	pracovné vyučovanie	1	1	2	3	4+1	4+1	4+1	4+1	4+1	4+1	31+6
Umenie a kultúra	hudobná výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10
	výtvarná výchova	1+1	1	1	1	1+1	1+1	1+1	1+1	1+1	1+1	10 + 7
Zdravie a pohyb	telesná a športová výchova	2+1	2+1	2+1	2+1	2+1	2+1	2+1	2+1	2+1	2+1	20 + 10
Základ		18	18	19	20	21	22	23	24	24	25	214
Voliteľné (disponibilné) hodiny		2	4	4	4	4	4	3	4	4	4	37
Spolu:		20	22	23	24	25	26	26	28	28	29	251

Poznámky:

- Vyučovacia hodina má 45 minút.

Školský učebný plán vzdelávacieho variantu A – 1. ročník

Vzdelávacia oblasť	Predmet	Počet hodín v 1. ročníku		
		Povinné hodiny	Voliteľné hodiny	Povinné + voliteľné hodiny
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a literatúra	8	1	9
	rozvíjanie komunikačnej schopnosti		2	2
	rozvíjanie grafomotorických zručností			
Matematika a práca s informáciami	matematika	4		4
	informatika			
Človek a príroda	vecné učenie	1		1
	fyzika			
	chémia			
	biológia			
Človek a spoločnosť	vlastiveda			
	dejepis			
	geografia			
	občianska náuka			
Človek a hodnoty	etická výchova/ náboženská výchova			
Človek a svet práce	pracovné vyučovanie	1		1
Umenie a kultúra	hudobná výchova	1		1
	výtvarná výchova	1		1
Zdravie a pohyb	telesná a športová výchova	2	1	3
Spolu		18	4	22

Rozsah výučby jednotlivých predmetov v 1. roč. vzdelávacieho variantu A

Názov predmetu / názvy zložiek predmetu	Týždenný rozsah výučby	Ročný rozsah výučby
Slovenský jazyk	9	297
Rozvíjanie komunikačnej schopnosti	2	66
Matematika	4	132
Vecné učenie	1	33
Pracovné vyučovanie	1	33
Hudobná výchova	1	33
Výtvarná výchova	1	33
Telesná a športová výchova	3	99
Spolu	22	726

Obsah primárneho vzdelávania pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia je rozdelený do vzdelávacích oblastí, ktoré vychádzajú z obsahu vzdelávania a z kľúčových kompetencií.

NÁVRH TEMATICKÝCH OKRUHOV VOLITEĽNÝCH PREDMETOV

Pri tvorbe školského vzdelávacieho programu sme brali do úvahy regionálnu polohu našej školy, zloženie žiakov triedy, ich stupeň postihnutia, prostredie z ktorého prichádzajú ako aj materiálo-technické vybavenie školy. Preto sme povinnú časť Štátneho vzdelávacieho programu doplnili nasledovne:

1. ročník

Slovenský jazyk a literatúra – 1 hod. týždenne

Vyučovanie slovenského jazyka a literatúry žiakov je základom celého vzdelávania a výchovy. Zvládnutie výchovno-vzdelávacích úloh slovenského jazyka a literatúry je predpokladom na splnenie úloh ďalších vyučovacích predmetov. Slovenský jazyk a literatúru sme rozšírili o zložku jazyková komunikácia na opakovanie a upevňovanie učiva.

Rozvíjanie komunikačnej schopnosti -2 hod. týždenne

Rozvíjanie komunikačnej schopnosti sa prelína každým predmetom výchovy a vzdelávania, rozširuje funkčnú komunikáciu v kategóriách: žiadanie osobných potrieb, reakcie na

správanie iných ľudí, komentovanie, žiadanie informácií, vyjadrovanie pocitov, vyjadrovanie prosociálnych postojov. Doplnenie školského vzdelávacieho programu o predmet rozvíjanie komunikačnej schopnosti je zaradené najmä z dôvodu odstránenia či zmiernenia možného narušenia komunikačných schopností vplyvom rôznych faktorov a eliminovania edukačných nedostatkov, ktoré z neho vyplývajú.

Rekreačná telesná výchova - 1 hod. týždenne

Zdravie a príroda sú atribúty, ktorých spojenie ponúka rekreačná telesná výchova svojou rôznorodosťou možnosti realizácie telovýchovných aktivít a relaxácie. Preto sme sa v rámci telesnej a športovej výchovy rozhodli rozšíriť tento predmet. Žiaci formou vychádzky spoznávajú bezprostredné i širšie okolie školy, navštevujú telovýchovné zariadenia v meste, rozširujú si vedomosti a praktické zručnosti z dopravnej výchovy, prvej pomoci a turistiky.

Učebné osnovy

1. ročník

Slovenský jazyk a literatúra

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Vyučovanie slovenského jazyka a literatúry žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia je základom celého vzdelávania a výchovy. Zvládnutie výchovno-vzdelávacích úloh slovenského jazyka a literatúry je predpokladom na splnenie úloh ďalších vyučovacích predmetov.

Cieľom vyučovania slovenského jazyka a literatúry je naučiť žiakov jednoducho a zrozumiteľne sa vyjadrovať ústnou a písomnou formou spisovného jazyka, utvoriť u všetkých žiakov návyk správneho hlasného čítania, naučiť ich rozumieť prečítanému textu, z väčšiny žiakov vychovať čitateľov a poslucháčov s kladným vzťahom k literatúre.

Slovenský jazyk a literatúra spája v sebe niekoľko oblastí, ktoré sa navzájom prelínajú a špecifickým spôsobom prispievajú k plneniu cieľov výchovy: rozvíjajú zmyslovú, emocionálnu, vôľovú a rozumovú stránku osobnosti dieťaťa, spoluutvárajú charakter žiaka a spolu s ostatnými predmetmi posilňujú výchovu k vlastenectvu.

CIELE

- vytvárať zručnosť členiť krátke jazykové prejavy na vety a vety rozkladať na slová,
- osvojiť si ostatné písmená abecedy,
- obohacovať slovnú zásobu žiakov a viesť ich k voľbe vhodného pomenovania,
- dbať na kultúru rečového prejavu žiakov.

OBSAH

JAZYKOVÁ KOMUNIKÁCIA

Písanie

Pri výcviku písania sa vytvárajú potrebné hygienické, pracovné a estetické návyky. Žiaci sa učia správne zaobchádzať s písacími nástrojmi a materiálom a dbať na úhľadnú úpravu. Grafický záznam sa vhodne motivuje a sprevádza slovom. Určené cvičenia sa postupne rozvíjajú, opakujú a zdokonaľujú.

Nácvik písania

- Cviky na prípravné písanie nepodopretou rukou.
- Správne držanie ruky – čmáranie rukou, kriedou, fixkou, progresom.
- Dotyky, voľné čmáranie a krúženie, oblúky.
- Nacvičuje sa držanie ceruzky pri písaní v liniatúre, prvky prvých písmen.

Využitie týchto prvkov na nácvik písania písmen.

Písanie písmen, ktoré sa žiaci učia čítať.

Písmená sa nacvičujú v poradí podľa postupu v čítaní.

Písanie slabík a krátkych slov zložených z osvojených písmen.

Prepis slabík a slov z tlačeného do písaného písma.

Diktát písmen a slabík.

KOMUNIKÁCIA A SLOH

Komunikácia, ústny prejav

Nácvik vyjadrovania a výslovnosti žiakov.

Nácvik vecných formulácií, pozdravy, krátke oznámenia, prosba, poďakovanie.

ČÍTANIE A LITERATÚRA

Technika čítania

Poznávanie samohlások a, e, i, o, u, y a príslušných malých a veľkých písmen.

Rozlišovanie krátkych a dlhých samohlások.

Poznávanie a čítanie spoluhlások m, M, l, L, v, V, t, T, p, P, j, J.

Nácvik čítania otvorených a zatvorených slabík s osvojeným písmenom.

Čítanie a výslovnosť mäkkých slabík le, li, te, ti, ne, ni, de, di.

Čítanie jednoslabičných, dvojslabičných a niektorých trojslabičných slov zložených najmä z otvorených slabík.

Čítanie jednoduchých viet. Čítanie písaného písma.

Literárna výchova

Cieľom literárnej výchovy v 1.ročníku je predovšetkým výchova pozorného detského poslucháča. Žiaci sa učia počúvať a pokúšajú sa rozprávať najznámejšie jednoduché rozprávky založené na jednoduchom časovom radení opakovaných a obmieňaných dejov.

Učia sa počúvať a vnímať krátky príbeh, pokúšajú sa ho dramatizovať, prípadne ilustrovať.

Učia sa memorovať jednoduché rečovanky.

Tieto zručnosti si žiaci osvojujú

- pri počúvaní ukážok z literatúry pre deti zo zvukových nahrávok,

- pri sledovaní videoprogramov,

- sledovanie bábkových hier (v triede a z televízneho vysielania). Príležitostné návštevy detských bábkových divadiel. Pokus o dramatizáciu s aplikáciami, plošnými bábkami, s maňuškami a podobne.

Nácvik a memorovanie jednoduchých básničiek, rečovaniiek a vyčítaniiek od autorov detskej literatúry a z ľudovej tvorby (napr. K. Bendová, V. Šimková – J. Domasta; J. Anel; J. Turan; F. Hrubín a iní).

Počúvanie a reprodukcia krátkej rozprávky o deťoch a zvieratkách (napr. M. Ďuričková, M. R. Martáková, D. Hevier, H. Zelinová, E. Gašparová, N. Tánska a iní).

Obrázkové knižky (V. Machaj, Z. Vlach – M. Novacký, J. Kontár, E. Vančurová a iní)

PROCES

Úlohou je spresňovať zmyslové vnímanie, rozvíjať ústne vyjadrovanie a kultúru reči žiakov. Pozorovaním okolitej skutočnosti a jej znázornenia na obrázkoch žiaci poznávajú a pomenúvajú predmety a činnosti. Hrou a častými cvikmi sluchového vnímania sa zlepšuje

schopnosť žiakov diferencovane vnímať zvuky. Žiaci poznávajú, pomenúvajú, porovnávajú a rozlišujú veľkosť, farbu, tvar, vôňu a chuť predmetov. Učia sa zameriavať svoju pozornosť podľa inštrukcie učiteľa postrehnúť rozdiely, zmeny, vzťahy a časovú následnosť. Nacvičuje sa vyjadrovanie a výslovnosť žiakov. Od vymenovávania predmetov a javov sa prechádza k nácviku vecných formulácií, predovšetkým jednoduchých viet. Nacvičujú sa pozdravy, krátke oznámenia, vyjadrenie jednoduchej prosby, poďakovanie, ospravedlnenie. Sústavne sa pestuje výslovnosť, dych a hlas detí. Prebúdza sa vlastné úsilie žiakov o zreteľnú, dobre počuteľnú a zrozumiteľnú reč.

Na začiatkové čítanie a na postupné osvojovanie čitateľských návykov treba pripravovať žiakov hrou a špeciálnymi cvičeniami. Rozvíja sa sluchové a zrakové vnímanie. Cvičí sa sledovanie obrázkov zľava doprava, orientácia v riadku. Členenie krátkych viet na slová. Sluchová analýza a syntéza slov. Pri nácviku písania vychádzame z detských hier a motivovaných prípravných cvikov.

STRATÉGIE VYUČOVANIA

Pri nácviku čítania používame metódu splývavého čítania, pri ďalších činnostiach, ktoré súvisia s nácvikom čítania a písania používame analyticko–syntetickú metódu.

Ďalšie používané metódy:

- motivačné (motivačné rozprávanie, motivačný rozhovor, pochvala, povzbudenie a kritika,)
- slovné metódy (rozprávanie, opis, vysvetľovanie, rozhovor, beseda, dramatizácia)
- metódy samostatnej práce (samostatná práca s knihou, pracovným listom alebo obrázkovým materiálom)
- metódy opakovania a precvičovanie vedomostí

Z organizačných foriem sa sústreďme na frontálnu a individuálnu prácu so žiakmi.

UČEBNÉ ZDROJE

Učebnice/Antolová, Škultétiová: Moja kniha – Šlabikár pre I. roč. ŠZŠ (A) 1. – 3. časť/, pracovné listy /Škultétiová, Rohovská: Pracovné listy k učebnici Moja kniha, Virgovičová Lýdia: Moje prvé čiary, Pišová, Šínska, Hospodárová: Bodka, čiarka, palička, poslušaj ma ručička/, mimočítanková literatúra, detské encyklopédie, detské časopisy, materiálno - technické a didaktické prostriedky.

HODNOTENIE ŽIAKOV

Hodnotenie žiackych výkonov prebieha počas vyučovacích hodín. Učiteľ hodnotí výsledky práce žiakov a ich pracovné výkony. Hodnotením motivuje žiakov k lepším výkonom, upozorňuje ich na prípadné nedostatky. Žiaci majú možnosť ohodnotiť svoje výkony i výkony spolužiakov. Učiteľ tieto hodnotenia usmerňuje a žiakov oboznamuje s kritériami hodnotenia. Hodnotenie a klasifikácia žiakov je vykonávaná v zmysle Metodického pokynu č. 19/2015 na hodnotenie a klasifikáciu prospechu a správania žiakov s mentálnym postihnutím – primárne vzdelávanie.

1. ročník

Rozvíjanie komunikačnej schopnosti

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Skutočná komunikácia predstavuje vždy sociálnu interakciu, nemožno ju od poškodenia sociálnych zručností oddeliť. Rozvíjanie schopností komunikovať je preto jedným zo základných cieľov výchovno-vzdelávacieho procesu žiakov s mentálnym postihnutím.

Cieľom predmetu rozvíjanie komunikačnej schopnosti je vytvorenie, resp. rozvíjanie komunikačných schopností s atribútmi prostriedku vyjadrovania potrieb, nadväzovania kontaktov, ako aj výmeny informácií a vo vyšších ročníkoch aj vyjadrovanie vlastných emocionálnych stavov a ich spoznávanie zo správania iných ľudí. Na každom stupni vyučovania predmetu, nezávisle od spôsobu komunikácie žiaka, je potrebné rozvíjať jestvujúce schopnosti komunikácie v zmysle sociálnej komunikácie, ich posúvanie na vyššiu vývinovú úroveň a generalizácia naučených schopností na nové situácie. Prvoradým cieľom vzdelávania je sociálne správanie zodpovedajúce veku žiaka, úrovni jeho schopností, resp. rozvíjanie a učenie základných predpokladov týchto zručností. Okrem vyučovacích hodín predmetu rozvíjanie komunikačnej schopnosti sa na rozvíjaní a komunikačnej schopnosti žiaka podieľajú aj všetky vyučovacie predmety.

C I E L E

- zapájať sa do skupinovej činnosti, počúvanie príbehu,
- dokázať počúvať v nerecipročných situáciách, napr. rozhlas, príbehy, video,
- dokončiť vlastnú úlohu v skupine, bez intervencie učiteľa,
- potichu počúvať ostatných,
- počúvať deti a dospelých,
- pýtať sa a reagovať na otázky a komentovať to, čo sa povedalo
- dokázať sa sústrediť na jeden zvuk, napr. hlas spomedzi iných,
- počúvať a nasledovať inštrukcie a usmernenia.

O B S A H

Ciele dosahovať rozmanitými spôsobmi, podľa individuálnych možností a schopností žiaka, ním preferovaných aktivít a vychádzajúc z tvorivosti učiteľa a prirodzených možností sociálneho a komunikačného prostredia školy.

P R O C E S

Rozvíjanie komunikácie sa deje u detí neustále, počas celého vyučovania. Realizuje sa na každej vyučovacej hodine, na každom predmete (na rôznej úrovni a v rozličnej miere). Podnecuje rozvoj pamäti, pozornosti, obrazotvornosti. Rytmizovaním básničiek, riekaniek a nácvikom pohybovo-rytmických hier rozvíjame nielen pohybové schopnosti a zručnosti, ktoré spätne vplývajú na vývin reči.

S T R A T É G I E V Y U Č O V A N I A

Používané metódy:

- motivačné (motivačné rozprávanie, motivačný rozhovor, pochvala, povzbudenie a kritika,)
- slovné metódy (rozprávanie, opis, vysvetľovanie, rozhovor, beseda, dramatizácia)
- metódy samostatnej práce (samostatná práca s knihou, pracovným listom alebo obrázkovým materiálom)
- metódy opakovania a precvičovanie vedomostí.

Z organizačných foriem sa sústredíme na frontálnu a individuálnu prácu so žiakmi.

U Č E B N É Z D R O J E

Detské encyklopédie, detské časopisy, materiálno-technické a didaktické prostriedky.

H O D N O T E N I E Ž I A K O V

Hodnotenie žiackych výkonov prebieha počas vyučovacích hodín. Učiteľ hodnotí výsledky práce žiakov a ich pracovné výkony. Hodnotením motivuje žiakov k lepším výkonom,

upozorňuje ich na prípadné nedostatky. Žiaci majú možnosť ohodnotiť svoje výkony i výkony spolužiakov. Učiteľ tieto hodnotenia usmerňuje a žiakov oboznamuje s kritériami hodnotenia. Hodnotenie a klasifikácia žiakov je vykonávaná v zmysle Metodického pokynu č. 19/2015 na hodnotenie a klasifikáciu prospechu a správania žiakov s mentálnym postihnutím – primárne vzdelávanie.

1. ročník

M a t e m a t i k a

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Poňatie vyučovania matematiky v špeciálnej základnej škole je v súlade s poňatím vyučovania matematiky na základnej škole. Vyučovanie matematiky sa snaží poskytnúť všetkým žiakom spôsobom primeraným ich mentálnej úrovni a adekvátnymi formami a metódami také matematické vzdelanie, ktoré im umožní riešiť najnutnejšie problémy a úlohy praktického života a pracovného pomeru.

Matematické vedomosti, zručnosti a návyky sa budujú v súlade s matematickou teóriou na rôznom stupni intuitívneho prístupu podľa individuálnych schopností žiaka, systematicky sa uplatňuje zásada názornosti. Pri opakovaní a upevňovaní učiva sa žiaci učia využívať svoje matematické poznatky pri riešení problémov praxe predovšetkým prostredníctvom riešenia úloh, ktorých námety zodpovedajú skúsenostiam a úrovni poznania žiakov špeciálnej základnej školy i pri riešení rôznych problémov v ostatných vyučovacích predmetoch.

Spojeniu vyučovania matematiky s praxou prispieva i to, že sa žiaci naučia používať rôzne pomôcky umožňujúce geometrické konštrukcie. Individuálnym prístupom získava žiak prostredníctvom matematiky základné matematické vedomosti, zručnosti a návyky tak, aby ich v rozsahu svojich individuálnych schopností a možností, na svojom aktuálnom stupni vývinu dokázal v živote prirodzene aplikovať.

Ciele predmetu matematika sú kladené tak, aby bol obsah a proces vzdelávania orientovaný na žiaka, aby prostredníctvom individuálneho, názorného a štruktúrovaného prístupu pôsobili na pozitívny kognitívny rozvoj a v konečnom dôsledku aj na rozvoj celej osobnosti žiaka s mentálnym postihnutím.

C I E L E

- Porovnávať a triediť činnosti každodenného života, predmety, vlastnosti, podľa určitých kritérií,
- osvojiť si základné geometrické predstavy,
- osvojiť si základné prvky numerácie v obore prirodzených čísel do 5,
- osvojiť si základné počtové výkony v obore prirodzených čísel do 5,
- osvojiť si základné prvky numerácie a počtové výkony s číslom 0,
- využívať osvojené vedomosti v reálnom živote.

O B S A H

ARITMETIKA

Úvod k učivu o prirodzenom čísle

Triedenie predmetov podľa vlastností (množstvo, veľkosť, farba, tvar).

Dvojica. Vzťahy rovnako – nie rovnako, viac – menej.

Usporiadanie (napr. veľa, málo, veľký, malý). Vzťahy – pred, za. Prvý, posledný.

Prirodzené čísla 1, 2, 3, 4, 5, 0 – numerácia a počtové výkony

Číselný obor sa rozširuje postupne. Najprv sa preberie numerácia v obore do dvoch a žiaci sa oboznámia so sčítovaním a odčítovaním v tomto obore. Potom sa preberie numerácia a početové výkony s číslami 3, 4, 5, 0.

Numerácia v obore do 2 a početové výkony.

- Číslo 1. Určovanie a vyznačovanie počtu predmetov. Čítanie a písanie číslice 1, znázorňovanie čísla 1.

- Číslo 2. Určovanie a vyznačovanie počtu predmetov. Čítanie a písanie číslice 2, znázorňovanie čísla 2.

- Porovnávanie čísel 1, 2. Vzťahy väčší, menší, rovná sa. Znaky $>$, $<$, bez písania.

Nerovnosti $1 < 2$, $2 > 1$, rovnosti $1 = 1$, $2 = 2$. Znázorňovanie nerovností (rovností) pomocou tvorenia dvojíc.

Sčítovanie a odčítovanie v obore do dvoch.

- Sčítovanie. Objasnenie podstaty sčítovania. Znak + (plus).

Zápis príkladov sčítovania. Znázorňovanie príkladov sčítovania.

- Odčítovanie. Objasnenie odčítovania ako obráteného početového výkonu k sčítovaniu.

Znak – (mínus).

Zápis príkladov odčítovania. Znázorňovanie príkladov sčítovania.

- Pamäťový nácvik príkladov sčítovania a odčítovania v obore do dvoch.

Riešenie jednoduchých slovných úloh.

Numerácia v obore do 3 a početové výkony.

- Číslo 3. Rad názvov: jeden, dva, tri. Počítanie po jednej do troch. Určovanie a vyznačovanie počtu predmetov. Čítanie a písanie číslice 3. Porovnávanie čísla 3 s číslami 1, 2, 3.

Znázorňovanie nerovnosti a rovnosti pomocou tvorenia dvojíc. Rad čísel 1, 2, 3. Vzťahy – hneď pred, hneď za.

Sčítovanie a odčítovanie v obore do troch.

- Sčítovanie.

Zápis príkladov sčítovania. Znázorňovanie príkladov sčítovania.

- Odčítovanie.

Zápis príkladov odčítovania.

Znázorňovanie príkladov odčítovania.

- Pamäťový nácvik príkladov sčítovania a odčítovania v obore do 3.

Riešenie jednoduchých slovných úloh.

Numerácia v obore do 4 a početové výkony.

- Rad názvov: jeden, dva, tri, štyri. Vzťahy pred, za a vzťahy hneď pred, hneď za.

- Počítanie po jednej. Určovanie a vyznačovanie počtu predmetov.

- Čítanie a písanie číslice 4, znázorňovanie čísla 4.

- Radové číslovky (prvý, druhý, tretí, štvrtý).

- Porovnávanie čísla 4 so všetkými doteraz známymi číslami.

Zápis príslušných nerovností, rovností. Znázorňovanie nerovnosti pomocou tvorenia dvojíc.

Určovanie čísel menších (väčších) ako je dané číslo.

- Rad čísel 1, 2, 3, 4. Vzťahy pred, za, hneď za.

Sčítovanie a odčítovanie v obore do štyroch.

- Sčítovanie.

Zápis príkladov sčítovania.

Znázorňovanie príkladov sčítovania.

- Odčítovanie.

Zápis príkladov odčítovania.

Znázorňovanie príkladov odčítovania.

- Pamäťový nácvik príkladov sčítovania a odčítovania v obore do 4.

Riešenie jednoduchých slovných úloh.

Numerácia v obore do 5 a počtové výkony.

- Rad názvov jeden – päť. Vzťahy pred, za, hneď pred, hneď za.
- Počítanie po jednej. Určovanie a vyznačovanie počtu predmetov.
- Čítanie a písanie číslice 5, znázorňovanie čísla 5.
- Radové číslovky – piaty.
- Porovnávanie čísla 5 so všetkými doteraz známymi číslami.

Zápis príslušných nerovností, rovností. Znázorňovanie nerovnosti pomocou tvorenia dvojíc. Určovanie čísel menších, väčších ako je dané číslo.

- Rad čísel 1 až 5. Vzťahy hneď pred, hneď za, pred, za.

Sčítovanie a odčítovanie v obore do 5.

- Sčítovanie.

Zápis príkladov sčítovania.

Znázorňovanie príkladov sčítovania.

- Odčítovanie.

Zápis príkladov odčítovania.

Znázorňovanie príkladov odčítovania.

- Pamäťový nácvik príkladov sčítovania a odčítovania do 5.
- Rozklad čísel na sčítance v obore do 5.
- Riešenie jednoduchých slovných úloh.

Číslo 0

- Sčítovanie a odčítovanie s číslom 0.

GEOMETRIA

Rovinné útvary – štvorec, kruh, trojuholník, obdĺžnik – priradovanie názvu.

Priestorové útvary – guľa, kocka.

PROCES

V prvom ročníku si žiaci prostredníctvom manipulácie s reálnymi predmetmi, prostredníctvom reálnych situácií osvojujú základné logické operácie, ktoré sú východiskom pre ďalšie matematické zručnosti.

Pri triedení predmetov sa snažíme, aby žiak rozpoznal ich najdôležitejšie vlastnosti a podľa nich ich aj rozdelil. Náročnosť zvyšujeme od ľahko rozlíšiteľných predmetov až po podobné, na základe merania. Využívame predmety reálneho života, ktoré žiak dobre pozná.

Žiaci sa prostredníctvom manipulácie s konkrétnymi predmetmi učia postupne počítať od 1 do 5 (počítanie prstov na ruke, ceruziek a pod.), nevyžadujeme písanie číslic, naučíme ich číslice čítať a priradovať k množstvu 1-5.

STRATÉGIE VYUČOVANIA

Najčastejšie využívané metódy:

- metódy logického postupu (analýza, syntéza, indukcia, dedukcia, porovnávanie)
- motivačné (motivačné rozprávanie, motivačný rozhovor, motivačná demonštrácia, pochvala, povzbudenie a kritika)
- slovné metódy (vysvetľovanie, rozprávanie, opis)
- metódy samostatnej práce (samostatná práca s knihou, pracovným listom, alebo obrázkovým materiálom)
- hra ako metóda
- metódy opakovania a precvičovania vedomostí.

Z organizačných foriem sa sústreďujeme na frontálnu a individuálnu prácu so žiakmi.

UČEBNÉ ZDROJE

Pracovné listy / Rýglová : Matematika pre I. roč. ŠZŠ 1. – 2. časť/, detské encyklopédie, detské časopisy, výučbové programy: Méd'a ráta, Detský kútik/, obrázky, pracovné listy, výučbové programy, manipulácia s predmetmi.

HODNOTENIE ŽIAKOV

Hodnotenie žiackych výkonov prebieha počas vyučovacích hodín. Učiteľ hodnotí výsledky práce žiakov a ich pracovné výkony. Hodnotením motivuje žiakov k lepším výkonom, upozorňuje ich na prípadné nedostatky. Žiaci majú možnosť ohodnotiť svoje výkony i výkony spolužiakov. Učiteľ tieto hodnotenia usmerňuje a žiakov oboznamuje s kritériami hodnotenia. Hodnotenie a klasifikácia žiakov je vykonávaná v zmysle Metodického pokynu č. 19/2015 na hodnotenie a klasifikáciu prospěchu a správania žiakov s mentálnym postihnutím – primárne vzdelávanie.

1. ročník

Vecné učenie

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Vecné učenie v prípravnom až 3. ročníku pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia je syntézou najjednoduchších prírodovedných a spoločenskovedných poznatkov, ktoré žiaci získavajú na základe pozorovania prírodných zmien počas roka a vzťahov medzi človekom a prírodou.

Cieľom vecného učenia je dať žiakom najzákladnejšie vedomosti o prírode, spoločnosti a našej vlasti. Z tohto cieľa vyplývajú predovšetkým úlohy rozumovej výchovy. Myslenie žiakov sa rozvíja na základe zmyslového poznávania, postupne sa prechádza k jednoduchým konkrétnym myšlienkovým operáciám. Na základe zmyslového vnímania a činností s jednoduchými prírodninami alebo s ich modelmi a s vyobrazenými materiálmi sa žiaci učia chápať význam vecí, ich vlastností, vzájomné vzťahy a súvislosti medzi nimi.

V učive usporiadanom podľa ročných období žiaci poznávajú prírodné javy primerané ich chápaniu a pozorujú, ako sú zmeny v prírode počas roka spojené s činnosťou ľudí a s ich životom.

Vo vyučovaní vecného učiva sa vytvárajú a upevňujú zdravotné a hygienické návyky žiakov. Žiaci si osvojujú základné pravidlá kultúrneho správania, utvára sa ich vzťah k spoločenskému a súkromnému vlastníctvu, uvedomujú si význam spolupráce a vedú sa k nej. Vytváraním citových väzieb k spolužiakom, ku škole, k domovu, k obci a k vlasti sa vecné učenie podieľa na mravnej výchove žiakov.

Prostredníctvom realizácie dopravnej výchovy sa utvárajú a prehlbujú základné poznatky žiakov o dopravných prostriedkoch a návyky dodržiavať ich v praktickom živote. Žiaci sa systematicky pripravujú na aktívnu účasť v cestnej premávke.

Témy obsahu vecného učiva sú prostriedkom hlbšieho poznávania slovenského jazyka, rozvíjania slovnej zásoby a výcviku vyjadrovania. Vecné učenie poskytuje aj námety na pracovné vyučovanie, na praktické činnosti žiakov (modelovanie, kútik živej prírody a pod.). Hlavným zdrojom poznania sú jednoduché pozorovania prírody a spoločenského diania na vychádzkach, v kútiku živej prírody, pri sledovaní a vedení kalendára prírody; jednoduché pokusy a praktické činnosti, premietanie diapozitívov a filmových slučiek. Učiteľ volí primerané špeciálno-pedagogické metódy, ktoré sa opierajú o zmyslové poznávanie žiakov. Uplatňuje sa výchova žiakov k spolupráci, ktorá sa chápe ako príprava postihnutého žiaka na život v spoločnosti a ako prostriedok socializácie žiakovej osobnosti.

C I E L E

- Získať základné poznatky o prírode a spoločnosti z ich najbližšieho okolia,
- viesť žiakov k osvojeniu si základných spoločenských a hygienických návykov,
- orientovať sa v školskej budove a na ceste z domu do školy,
- získať predstavu o ročných obdobiach,
- poznať názvy ročných období, mesiacov a dní v týždni,
- oboznamovať sa so zásadami osobnej hygieny, správnej životosprávy a kultúrneho správania,
- zúčastňovať sa na školských a mimoškolských akciách k sviatkom, pamätným dňom a na oslavách významných udalostí.

O B S A H

Škola a život v škole

Trieda

Poznať označenie triedy. Pomenovanie zariadenia triedy, rozlišovanie školských potrieb a hračiek (vhodné používať, šetriť a uložiť).

Poznať meno svojho učiteľa, prípadne spolužiakov, vedieť sa im predstaviť, pozdraviť.

Rozlišovanie vyučovacej hodiny a prestávky. Udržiavanie poriadku v triede, na lavici, v školskej taške.

V škole

Orientácia v budove školy. Dodržiavanie poriadku v triede a v budove školy.

Bezpečnosť cestnej premávky

Osvojovanie si najdôležitejších poznatkov zo zásad dopravnej bezpečnosti a ochrany vlastnej bezpečnosti (rozlišovať cestu, chodník, prechod pre chodcov, význam svetelných signálov).

Príroda

Na jeseň

Zmeny v prírode. Zber úrody. Jesenné mesiace. Dodržiavanie hygienických požiadaviek (otužovanie, prezliekanie). Ochrana pred ochorením, lieky (ich význam a používanie), lekár.

V sade a v záhrade

Pozorovanie činností dospelých a detí v jeseni doma, a aj v prírode. Oboznámenie sa so zberom ovocia a zeleniny. Poznávať a rozlišovať ovocie a zeleninu podľa tvaru, chuti a vône.

Na poli

Pole - repné a zemiakové, strnisko a zorané pole. Oboznámenie sa so zberom napr. zemiakov, cukrovej repy.

Pozorovanie prírody na jeseň (zmeny počasia, rastlín, zvieratá - odlietanie vtákov do teplých krajín, ...).

Zvieratá na jeseň

Získavanie poznatkov o zvieratách (rozprávanie učiteľa, vysielanie rozhlasu a televízie).

Oboznámenie sa s prípravou zvierat na jeseň. Starostlivosť o voľne žijúce zvieratá (krmelec pre lesnú zver, krmidlá pre vtáky, zber gaštanov, a iné.).

Domov a jeho okolie

Doma

Poznať mená členov rodiny a príbuzenské vzťahy (otec, matka, súrodenci).

Pomenovanie zariadenia bytu, triedenie predmetov v domácnosti podľa ich účelu (nábytok, riad, hračky, školské potreby).

V okolí domova a školy

Orientácia v okolí domova a školy. Poznať obchody kde nakupujeme potraviny.

Poznať cestu do školy, prípadne k zastávke najbližšieho dopravného prostriedku.

Zima

Príroda v zime - pozorovanie prírody v zime, porovnávanie s inými ročnými obdobiami. Zmeny počasia (mráz, sneh, ľad). Poznávanie vlastností snehu a ľadu (zrakom).

Deň a noc – získavanie poznatkov o tom kedy sa rozvidnieva, kedy sa stmieva, že deň je krátky a noc je dlhá.

Oboznámenie sa s pravidlami bezpečnosti na ulici - potrebné odhadzovať sneh, posýpať chodníky pred námrazou, nebezpečné sánkovať na vozovke a korčuľovať na tenkom ľade. Poznať zimné mesiace a zimné činnosti detí. Poznať vhodné oblečenie na zimné obdobie. Oboznámenie sa s vianočnými tradíciami, poznajú nebezpečenstvo požiaru pri zapalovaní sviečok.

Starostlivosť o zdravie

Oboznámenie sa so zásadami a dodržiavaním osobnej hygieny - pravidelne ráno a večer sa umyť, umývať si ruky pred jedlom a po ňom, po použití WC.

Význam čistoty tela a prostredia pre zdravie, význam vetrania doma aj v škole. Dodržiavať poriadok v triede, v školskej jedálni, získavať návyky sebaobsluhy.

Predchádzanie úrazom a chorobám. Účelne sa obliekať, otužovať, poznať zdravé a nezdravé potraviny. Uprednostňovať zdravé potraviny – ovocie, zeleninu.

Predchádzanie úrazom pri športe, pri prechádzaní cez cestu, pri manipulácii s ohňom, s elektrinou, pri kúpaní, opaľovaní. Osvojovať si poznatky ako chrániť svoje zdravie, aj zdravie druhých (používať vreckovku, posýpať šmykľavé miesta, odpadky odhadzovať do koša, vedieť sa správať v prípade karantény a pod.).

Zdravotné stredisko – poznať jeho význam a miesto.

Jar

Pozorovanie zmien v prírode (oteplovanie, odmäk, dlhší deň, kratšia noc).

Porovnávanie krajiny na jar s predstavou tej istej krajiny na jeseň a v zime. Oboznámenie sa s niektorými typickými jarnými kvetmi (napr. snežienku, fialku a pod.). Poznať ich časti: koreň, stonku, list a kvet, pozorovať jednotlivé fázy vývoja rastliny, starať sa o rastliny v kútiku živej prírody a na školskom pozemku (polievanie, kyprenie, pletie, význam týchto činností).

Domáce zvieratá a ich mláďatá - triedenie z rozličných hľadísk, využívanie vlastných skúseností. Počúvanie poviedok o zvieratách, rozprávanie o vlastných zážitkoch so zvieratami.

Oboznamovanie sa s veľkonočnými tradíciami.

Práca a odpočinok

Deň a jeho časti (ráno, poludnie, večer).

Týždeň – pracovné dni a dni odpočinku. Názvy v týždni. Voľná sobota, nedeľa, prázdniny.

Účelné využívanie voľného času.

Leto

Zmeny v prírode.

Pozorovanie dĺžky dňa (noci), počasia (letné prehánky, búrky). Vedieť, ako sa správať pred búrkou a počas búrky (ochrana pred bleskom).

Pozorovanie odkvitania stromov a dozrievania ovocia (ktoré ovocie dozrieva najskôr, ktoré neskôr).

Poznávať rôzne druhy ovocia, jeho farbu a chuť (tvrdé, mäkké, sladké, kyslé, horké, trpké).

Poznávať lúčne kvety z najbližšieho okolia.

Poznať názvy letných mesiacov.

Príprava na prázdniny - správanie sa v prírode, ako dbať na bezpečnosť pri letných športoch.

PROCES

Žiaci si postupne uvedomujú rozdiel v požiadavkách na správanie pri vyučovaní a cez prestávku, riadia sa nimi. Postupne si osvojujú návyk dodržiavať poriadok, ticho si sadáť a vstávať, hlásiť sa o slovo, usporiadať si pomôcky, upraviť si svoje miesto, udržiavať poriadok v lavici. Pozdravia pri vstupe do triedy, pri odchode postavením sa privítajú prichádzajúceho a rozlúčia sa s odchádzajúcim. Dodržujú podľa svojich možností a schopností pravidlá cestnej premávky. Vedia ako sa polícia stará o bezpečnosť chodcov. Vedia, že hrať sa môžu len na miestach vyhradených na hranie, mimo cestnej premávky. Sústavne pozorujú cestnú premávku. Pozorovanie sa sprevádza opakovaným vysvetľovaním zásad cestnej premávky spôsobom primeraným chápaniu žiakov. Získané skúsenosti si žiaci precvičujú a prehlbujú formou pohybových a didaktických hier. Žiaci si osvojujú návyk chodiť po pravej strane chodníka, prípadne po ľavej strane krajnice, či po ľavom okraji cesty. Učia sa orientovať v okolí školy, v mieste bydliska a spoznajú najbezpečnejšiu cestu z domu do školy. Vedia si pripraviť školské potreby. Rozprávajú o práci, ktorú vedia, alebo ktorú sa učia pravidelne vykonávať.

STRATÉGIE VYUČOVANIA

Učiteľ volí primerané špeciálno-pedagogické metódy, ktoré sa opierajú o zmyslové poznávanie žiakov. Prevalu používaných metód tvoria:

- metódy sprostredkovaného prenosu poznatkov (demonštračné metódy, pozorovanie, manipulácia s predmetmi)
- motivačné (motivačné rozprávanie, motivačný rozhovor, motivačná demonštrácia, pochvala, povzbudenie a kritika)
- slovné metódy (rozprávanie, opis, vysvetľovanie, rozhovor, beseda)
- metódy samostatnej práce (samostatná práca s knihou, pracovným listom, alebo obrázkovým materiálom)
- hra ako metóda
- metódy opakovania a precvičovanie vedomostí.

Hlavným zdrojom poznania sú jednoduché pozorovania prírody a spoločenského diania na vychádzkach, v kútiku živej prírody, pri sledovaní a vedení kalendára prírody; jednoduché pokusy a praktické činnosti, premietanie diapozitívov.

UČEBNÉ ZDROJE

Pracovné listy Rosskopfová: Vecné učenie pre 1. 3. roč. ŠZŠ/, detské encyklopédie, detské časopisy, encyklopédie, makety, vypchaniny, vlastné pozorovanie skutočností, obrázky, internet, výučbové programy a pod.

HODNOTENIE ŽIAKOV

Hodnotenie žiackych výkonov prebieha počas vyučovacích hodín. Učiteľ hodnotí výsledky práce žiakov a ich pracovné výkony. Hodnotením motivuje žiakov k lepším výkonom, upozorňuje ich na prípadné nedostatky. Žiaci majú možnosť ohodnotiť svoje výkony i výkony spolužiakov. Učiteľ tieto hodnotenia usmerňuje a žiakov oboznamuje s kritériami hodnotenia. Hodnotenie a klasifikácia žiakov je vykonávaná v zmysle Metodického pokynu č. 19/2015 na hodnotenie a klasifikáciu prospechu a správania žiakov s mentálnym postihnutím – primárne vzdelávanie.

1. ročník

Pracovné vyučovanie

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Pracovné vyučovanie je pre žiakov s mentálnym postihnutím najdôležitejším rehabilitačným predmetom, ktorý od najnižšieho ročníka systematicky ovplyvňuje rozvoj ich motoriky. Vytváraním pracovných zručností a spolupôsobí na zvýšenie ich rozumovej úrovne. Žiaci v tomto predmete získavajú vedomosti z rôznych pracovných činností, vrátane elementárnych technických a výrobných poznatkov. Pracovné vyučovanie vytvára u žiakov kladný vzťah k práci, plní základnú prípravu pre budúce povolanie, ale aj pre potrebu praktického života v rodine a spoločnosti. V spolupráci s ostatnými predmetmi pôsobí na harmonický rozvoj žiakov.

V pracovnom vyučovaní získavajú žiaci základné vedomosti o materiáloch, nástrojoch a o pracovných postupoch. Učia sa rozoznávať druhy materiálov, ich vlastnosti, poznávať konštrukciu a funkciu nástrojov, učia sa hovoriť o tom, čo robia a s čím pracujú. Žiaci sa postupne primerane veku vedú k chápaniu vzťahov medzi materiálom, nástrojmi a spôsobmi práce. Postupne sa tak rozvíja ich technické myslenie a vyjadrovanie a technická pripravenosť.

Pracovné vyučovanie vzbudzuje u žiakov záujem o prácu, uspokojuje ich túžbu po činnosti, zameranie práce na užitočný výsledok vzbudzuje ich iniciatívu a pozitívny vzťah k práci, pestuje zmysel pre poriadok, cit pre krásu a vhodnosť materiálu, nástrojov a spôsobov práce. Pri práci si žiaci osvojujú kultúrne návyky. Systematicky poznávajú hlavné prvky organizácie, hygieny a bezpečnosti pri práci. Učia sa pracovať disciplinovane, starostlivo, hospodárne zaobchádzať s materiálom a nástrojmi.

Pri výbere úloh učiteľ prihliada aj na učebnú látku ostatných predmetov. Nevyhnutnosť koordinácie pracovného vyučovania s inými vyučovacími predmetmi vyplýva z podstaty rozvoja poznávacích možností mentálne postihnutých žiakov - spájať konkrétnu činnosť s poučením, prax s teóriou. Pracovné zaťaženie musí byť primerané fyzickým schopnostiam žiakov. Nesmie byť tak náročné, aby žiakov vyčerpano, ale ani príliš jednoduché, lebo by nedostatočne aktivizovalo ich myslenie a v dostatočnej miere ich nezamestnávalo.

Veľmi dôležitou podmienkou je materiálne zabezpečenie pracovného vyučovania. Sú to najmä pracovne a dielne, sklad materiálu, pozemok, dostatok vyhovujúcich nástrojov, pracovných a učebných pomôcok a jednotného materiálu pre žiakov. Pracovné prostredie musí vyhovovať hygienickým podmienkam (čistý vzduch, vhodné osvetlenie, čistota pracoviska, atď.). K hygienickým podmienkam patrí aj vhodné oblečenie na pracovné vyučovanie. Nevyhnutným doplnkom dielne je príručná lekárnička. V pestovateľských prácach sa na školskom pozemku (záhrade) určí pre jednotlivé pracovné skupiny dostatočná plocha s prihliadnutím na vek a možnosti žiakov a na technickú vybavenosť školy. Na pestovateľské práce možno využiť aj kútik prírody v každej učebni.

Na hodinách pracovného vyučovania sa používajú rôzne učebné pomôcky. Zvyčajne je to vzorový výrobok a súbor nástrojov, materiálov, potrieb a zariadení pre určitý druh práce; ďalej sú to výkresy, pracovné postupy, obrazy, ilustrácie, modely, diagramy, prírodniny, predlohy, filmy, diapozitívy a diafilmy. Nevyhnutnou súčasťou pracovného vyučovania sú exkurzie, ktoré umožňujú žiakom už od najnižších ročníkov poznávať prácu dospelých na rozličných pracoviskách a posilňovať spojenie pracovného vyučovania so životom.

Obsah pracovného vyučovania je členený na zložky. Toto rozdelenie vychádza zo schopností žiaka osvojiť si obsah daného učiva, a zo schopnosti vedieť ho aplikovať v súčasnom i budúcom praktickom živote.

V zložke **sebaobslužné činnosti** žiaci nadobúdajú zručnosti v starostlivosti o hygienu tela a zovňajšku, osvojujú si stravovacie návyky a pravidlá stolovania.

Obsahom zložky **práce v domácnosti** je osvojovanie si základných pracovných návykov v domácnosti, zručností potrebných pri domácich prácach a udržiavanie poriadku. Súčasťou tejto zložky je aj šitie. Žiaci nadobúdajú zručnosti v základných technikách šitia a ručných

prác. Súčasťou zložky sú aj práce v kuchyni. Žiaci si osvojujú základné znalosti o potravinách, a ako udržiavať poriadok a hygienu v kuchyni. Vo vyšších ročníkoch nadobúdajú žiaci zručnosti pri príprave jednoduchých nápojov a jedál.

V zložke **práce v dielni** si žiaci osvojujú schopnosť rozlišovať rozličné materiály, spoznávajú ich v praktickom živote, osvojujú si manuálne zručnosti s nimi a vytvárajú jednoduché výrobky.

V zložke **pestovateľské práce** sa žiaci učia rozpoznávať rôzne druhy ovocia a zeleniny, nadobúdajú základné pestovateľské zručnosti, osvojujú si starostlivosť o izbové rastliny. Vzhľadom na to, že nie každá škola má školský pozemok, odporúčame práce na školskom pozemku nahradiť inou činnosťou, podľa podmienok školy tak, aby bola zachovaná časová dotácia predmetu pracovné vyučovanie podľa učebného plánu.

C I E L E

- Utvárať základné hygienické návyky a samoobslužné zručnosti,
- utvárať základné návyky pri stravovaní,
- rozvíjať jemno-motorické zručnosti a schopnosť napodobňovania,
- rozlišovať rôzne materiály,
- rozvíjať schopnosť adekvátne používať predmety a hračky,
- utvárať základné pracovné zručnosti a návyky.

O B S A H

Sebaobslužné činnosti

Osobná hygiena.

Umyť si ruky, tvár, čistiť si zuby, česať sa, klokať, používať vreckovku, používať WC. Obúvať sa, šnurovať a zaväzovať topánky. Čistiť topánky - očistiť prach, nakrémovat', vyleštiť.

Ovládať rôzne druhy zapínania. Samostatne sa obliekať. Odstrániť prach z odevu, kefovať, prášiť. Odkladať odev a obuv.

Práce v domácnosti

Hygiena v domácnosti.

Utierať smaltovaný riad a riad z plastov. Pomáhať pri stolovaní. Udržiavať poriadok.

Zametať. Utierať prach.

Práce v dielni

Práce s drobným materiálom

Navliekanie koráľov rovnakej farby alebo v rôznom farebnom rytme, rovnakej veľkosti alebo rozdielnej veľkosti, triediť podľa veľkosti, tvaru, farby.

Skladanie mozaiky, pracovať s plodmi - napichávať, navliekať, nadväzovať, nalepovať (náhrdelníky, náramky, mozaiky z rozličných materiálov, zvieratká z plodov, koláže a iné).

Modelovanie

Oboznámenie sa s modelovacím materiálom. Modelovací materiál miesiť, stláčať, valkať, guľať, vyťahovať, odštipovať, modelovať základné tvary - valčeky, šišky, placky atď.

Modelovať jednoduché tvary z jedného kusa, neskôr modelovať predmety z dvoch a viacerých častí. Na dokončenie výrobkov používať drevka, zápalky, špajdle, špáradlá, papier, perie atď. Modelovať na pieskovisku alebo na pieskovom stole.

Montážne a demontážne práce

Hry so stavebnicami z dreva aj z plastov.

Triediť a ukladať časti stavebníc. Voľne zostavovať a spájať časti stavebníc. Zisťovať, čo patrí a nepatrí do súboru. Cvičiť motoriku, pozornosť, presnosť. Zisťovať lateralitu.

Práce s papierom a kartónom

Poznávať vlastnosti papiera (povrch - hladkosť, drsnosť, hrúbku, farbu). Triediť papier podľa

vlastností. Prekladať, skladať, vystrihovať, nalepovať, zlepovať. Perforácia podľa tvaru šablóny. Poučiť o práci s nožnicami. Potláčať papier odtlačkami rozličných predmetov a detskými tlačidielkami.

Pestovateľské práce

Polievať kvetiny na záhone aj v kútiku živej prírody. Pestovať hrach a fazuľu, siať ich do črepníka, polievať. Pomáhať pri zbere zeleniny, ovocia, čistiť záhony a cesty, vyberať kamienky. Oboznámiť sa s jednoduchým záhradníckym náradím. Ísť na vychádzku do záhrad, do parkov.

PROCES

Snažíme sa o zdokonaľovanie základných praktických činností. Zameriavame sa na kombináciu rozličného materiálu, sledovanie správneho pomeru veľkosti a ladenia farieb. Žiaci sa učia používať správne názvy nástrojov a stavebnice. V praktických činnostiach sa oboznamujú s vlastnosťami papiera a kartónu – hrúbkou, akosťou povrchu, pevnosťou, pružnosťou, vplyvom vody, nasiakavosťou. Porovnávajú rôzne druhy papiera a pracujú s nimi.

STRATÉGIE VYUČOVANIA

Najčastejšie využívané metódy:

- motivačné (motivačné rozprávanie, motivačný rozhovor, motivačná demonštrácia, pochvala, povzbudenie a kritika)
- slovné metódy (rozprávanie, opis, vysvetľovanie, rozhovor)
- metódy samostatnej práce (samostatná práca s obrázkovým a pracovným materiálom)
- aktivizujúce metódy vyučovania – praktická aktivita
- metódy sprostredkovaného prenosu poznatkov (demonštračné metódy, pozorovanie manipulácia s predmetmi, didaktická montáž a demontáž)
- hra ako metóda
- metódy opakovania a precvičovania vedomostí

Z organizačných foriem sa sústreďujeme na frontálnu, prácu vo dvojiciach a individuálnu prácu so žiakmi. Z hľadiska realizačných foriem sa hodiny realizujú v dielňach, na školskom pozemku a počas vychádzok.

UČEBNÉ ZDROJE

Stavebnice, školský pozemok, detské maľovanky, detská literatúra, encyklopédie, časopisy, multimediálna technika, pexeso, herbár, exponáty, umelé pieskovisko a pod.

HODNOTENIE ŽIAKOV

Hodnotenie žiackych výkonov prebieha počas vyučovacích hodín. Učiteľ hodnotí výsledky práce žiakov a ich pracovné výkony. Hodnotením motivuje žiakov k lepším výkonom, upozorňuje ich na prípadné nedostatky. Žiaci majú možnosť ohodnotiť svoje výkony i výkony spolužiakov. Učiteľ tieto hodnotenia usmerňuje a žiakov oboznamuje s kritériami hodnotenia. Hodnotenie a klasifikácia žiakov je vykonávaná v zmysle Metodického pokynu č. 19/2015 na hodnotenie a klasifikáciu prospechu a správania žiakov s mentálnym postihnutím – primárne vzdelávanie.

1. ročník

H u d o b n á v ý c h o v a

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Hudobná výchova ako jeden z esteticko-výchovných predmetov je neoddeliteľnou súčasťou výchovy harmonicky rozvinutej osobnosti. Učí žiakov vnímať a prežívať krásu nielen v hudbe, ale aj v iných druhoch umenia.

Cieľom hudobnej výchovy špeciálnej základnej školy je rozvoj hudobnosti žiakov spevom, hrou na jednoduché hudobné nástroje, počúvaním hudby, pohybovým prejavom vychádzajúcim z hudby. Pritom treba rešpektovať ich postihnutie, hudobné schopnosti a zručnosti. Predmet hudobná výchova vedie žiakov k tomu, aby sa hudba stala súčasťou ich každodenného života. Orientuje žiakov aj v súčasných hudobných žánroch, citlivo ich vedie k tomu, aby sa učili rozlišovať v hudbe kvalitu. Výchovno-vzdelávacie úlohy hudobnej výchovy plnia žiaci v príťažlivo motivovaných hudobných činnostiach - speváckych, inštrumentálnych, pohybových a posluchových. Piesne sa učia spievať kultivovaným hlasom, intonačne a rytmicky správne. Osvojujú si základné poznatky o hudobných nástrojoch, rozlišujú ich podľa zvuku. Aktívne sa oboznamujú s Orffovým inštrumentárom, prípadne s ďalšími hudobnými nástrojmi.

Skladby na počúvanie sú vyberané tak, aby boli primerané pre žiakov z hudobnej i obsahovej stránky, aby nadväzovali na poznatky z ostatných zložiek hudobnej výchovy a prispievali k utváraniu kladného vzťahu k hudbe. V priebehu školského roka sa žiaci oboznámia najmenej so siedmimi skladbami na počúvanie. Pri počúvaní skladieb orientovať žiaka aj v súčasnej tvorbe, populárnej tvorbe, ale aj v regionálnej ľudovej tvorbe. Podporovať spontánnu detskú kreativitu, rozvíjať emocionalitu, rozvíjať prepojenie pohybovej, hudobnej a slovesnej kultúry. Chápať hudobnú výchovu ako psychoterapeutický prostriedok hudobnej relaxácie cieľavedome zameraný na psychickú a somatickú aktivizáciu osobnosti a jej uvoľnenie.

Pohybové vyjadrenie hudby vychádza zo spontánneho prejavu detí, vedie ku kultivovanému pohybu zladenému s hudbou, rytmom a obsahom skladieb.

Hudobná výchova prispieva aj k formovaniu psychických procesov a vlastností žiakov. Pôsobí na ich pozornosť, predstavivosť, pamäť, výrazne ovplyvňuje sluchové vnímanie a obohacuje citový život žiakov.

CIELE

- Rozvíjať zrakové a sluchové vnímanie, sluchovú pamäť a sluchovú diferenciaciu, senzomotorické schopnosti,
- nadväzovať sociálne interakcie prostredníctvom hudby,
- selektovať medzi ľudskou rečou a inými zvukmi.

OBSAH

Počúvanie širšieho repertoáru reprodukovanej hudby.

Rozvíjanie pasívneho vnímania zvukov Orffovho inštrumentária a jednoduchých zvukov vyludzovaných bežnými predmetmi prostredia (suchotanie papiera, štrnganie kľúčmi, prelievanie tekutiny v zatvorenej fľaši atď.).

Detské rečňovanky, vyčítanky, popevky, piesne o prírode, o zvieratách, hudobné rozprávky, skladby (napr. uspávanka, pochod) a detské pohybové hry.

Piesne na spev žiakov - Vrabc muzikant (ľudová); Prší, prší (ľudová); Húsky, húsky (A. Čobej); Bude zima, bude mráz (ľudová); Išiel strašiak (ľudová); Bola babka (ľudová); Kytička (F. Alvin); Medvedku, daj labku (ľudová); Paste sa húsatká, paste (ľudová); Fúkaj, fúkaj teplý vetrik (A. Čobej); Slniečko nás zobúdz (J. Matuška).

Piesne na počúvanie - Malý školák (F. Alvin); Jedlička (L. Burlas); Zimní spáči (J. Matuška); Moja rodná zem (A. Čobej).

Počúvanie - Medvedík, Drevený vojačik (T. Frešo); Ježibaba (P. I. Čajkovskij); Spev žabiaka (V. Trojan); Varila myšička kašičku; Jeden kováč koňa kuje; Hijo, hijo, na koníčku; Kvá, kvá, kačica (E. Suchoň).

Hudobno-pohybové hry - A ty Hana, stoj v kole (Ľudová); Tanček (K. Ondrejka – A. Biľová); Kolo, kolo mlynské (Ľudová); Tanči, tanči (Ľudová); My sme deti malé (V. Janusová – A. Biľová); Venček (E. Hula); Na ručníček (K. Ondrejka – A. Biľová).

PROCES

Prebúdzat' záujem žiakov o hudbu na princípe detskej hry. Na tomto základe začať utvárať ich prvé predpoklady na primerané vnímanie hudby, na spev a ostatné hudobné prejavy; uvoľňovať motoriku žiakov, rozvíjať hudobnú pozornosť, pamäť, predstavivosť, zmysel pre tonalitu, rytmus, tempo a dynamiku, zjednocovať kolektívny spev žiakov a kultivovať všetky ich hudobné prejavy. Žiaci si osvojujú piesne, inštrumentálne a vokálne skladby a hudobno-pohybové hry, ktoré v nich prebúdajú radosť zo spevu a z počúvania hudby.

STRATÉGIE VYUČOVANIA

Používané metódy na hodinách hudobnej výchovy:

- motivačné (motivačné rozprávanie, motivačný rozhovor, motivačná demonštrácia, pochvala, povzbudenie a kritika)
- slovné metódy (rozprávanie, vysvetľovanie, riadený rozhovor)
- metóda imitačná – napodobňovanie podľa počutia
- praktické metódy v podobe hudobných činností
- metóda sprostredkovania hudobných poznatkov a hudby učiteľom a v interakcii učiteľ a žiak
- hra ako metóda
- metódy demonštračné (demonštrácia akustického záznamu)
- metódy opakovania a precvičovania vedomostí

Z organizačných foriem do popredia posúvame skupinovú, individuálnu a frontálnu prácu so žiakmi.

UČEBNÉ ZDROJE

Obrázkový a obrazový materiál, časopisy, edukačné programy, vlastné pozorovanie skutočnosti, audio nahrávky, hudobné nástroje, CD a DVD nosiče a pod.

HODNOTENIE ŽIAKOV

Hodnotenie žiackych výkonov prebieha počas vyučovacích hodín. Učiteľ hodnotí výsledky práce žiakov a ich pracovné výkony. Hodnotením motivuje žiakov k lepším výkonom, upozorňuje ich na prípadné nedostatky. Žiaci majú možnosť ohodnotiť svoje výkony i výkony spolužiakov. Učiteľ tieto hodnotenia usmerňuje a žiakov oboznamuje s kritériami hodnotenia. Hodnotenie a klasifikácia žiakov je vykonávaná v zmysle Metodického pokynu č. 19/2015 na hodnotenie a klasifikáciu prospechu a správania žiakov s mentálnym postihnutím – primárne vzdelávanie.

1. ročník

Výtvarná výchova

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Hlavným cieľom výtvarnej výchovy je využiť esteticko-výchovný charakter predmetu, čo znamená prebúdanie a formovanie estetického vzťahu žiaka s mentálnym postihnutím ku

skutočnosti prostredníctvom výtvarných aktivít a výtvarného umenia. Estetické zážitky a tvorivé činnosti prispievajú k postupnému zlepšovaniu psychomotorického stavu žiakov, k vyrovnávaniu ich disharmonického rozvoja a celkovej rehabilitácii umožňujúcej úspešné zaradenie do praktického života.

Výtvarná výchova vzhľadom na jej rozmanité možnosti pôsobenia na motoriku a psychiku žiakov s mentálnym postihnutím je v špeciálnej základnej škole nezastupiteľná. Má široký záber medzipredmetových vzťahov, v rozvoji citovej výchovy a veľkou mierou prispieva k celkovej rehabilitácii žiakov.

Cieľom výtvarnej výchovy vo vyšších ročníkoch špeciálnej základnej školy je i naďalej viesť žiakov k vytváraniu správneho vzťahu k prírodnej a umeleckej kráse, k výchove vkusu a k rozvoju už osvojených základných výtvarných zručností. V procese vyučovania výtvarnej výchovy je potrebné neustále brať do úvahy nielen výtvarnú typológiu detí, ale hlavne druh a stupeň postihnutia s prihliadnutím na individuálne možnosti každého žiaka. Vhodné je využiť možnosti terapeutického pôsobenia predmetu s použitím relaxačných činností spätých s emocionálnym prežívaním žiakov.

C I E L E

- rozvíjať koordinovaný pohyb rúk, uchopenie a pustenie predmetu,
- rozvíjať senzomotorickú koordináciu,
- rozvíjať perцепciu,
- rozvíjať lateralitu,
- rozvíjať priestorovú orientáciu,
- napomáhať rozvíjať grafomotorické zručnosti.

O B S A H

Výtvarné osvojovanie skutočnosti

Na vychádzkach a pri hrách žiaci si všímajú prírodu a jednotlivé prírodniny. Zbierajú prírodné materiály pre ich zvláštnosti; kamene, kamienky, halúzky, plody, listy a pod., pozorujú ich, triedia a porovnávajú, rytmicky radia, zoskupujú, vtlačajú do vhodných materiálov - piesok, hlina, blato, sadra, plastelína.

Tematické práce - domov; školské prostredie, moja mamička, kamaráti, na ihrisku, dom, v ktorom bývam; naša škola; naša mačka a pod. Príroda v rôznych ročných obdobiach (vegetácia), ilustrácie k rozprávkam.

Uplatňujeme kresbu, maľbu, modelovanie, výtvarné hry s rozličnými materiálmi a výtvarnými prostriedkami, priestorové vytváranie, konštruovanie.

Výtvarné prostriedky vyberáme v súvislosti s nácvikom jednotlivých tvarov písma.

Práca s výtvarnými prostriedkami

Kresba (mäkká ceruza, fixka, rudka, krieda, suchý pastel, voskový pastel)

Grafické vyjadrovanie pohybových predstáv – žiaci napodobňujú pracovné pohyby, ako napr. miešanie, mletie, vstávanie, skákanie, kyvadlové hodiny, vietor, graficky ich zaznamenávajú.

Rytmicky radia rozličné prírodné a dekoratívne prvky.

Voľné kreslenie – rozvinutie grafického pohybu.

Vertikálne a horizontálne čiary, oblúky, kruhy, veľkým aj malým pohybom, grafický záznam robia postojáčky a na veľkej ploche.

Maľba (štetec, tampón, drievko, prsty / temperové farby, akvarelové farby)

Základné zručnosti v práci so štetcom a farbami.

Ukladať farby štetcom na plochu papiera, prerušovať ťahy štetca: bodky, škvrnny, čiarky.

Zväčšovaním škvŕn zo stredu vytvárať niektoré jednoduché tvary: lopta, jablko a pod.

Modelovanie (plastelína, hlina, modurit)

Poznávanie základných vlastností modelovacích materiálov stláčaním, miesením, val'kaním, vyťahovaním.

Vytváranie modelov jednoduchého tvaru, napr. pečivo, ovocie, zeleninu, rozličné nádoby točením ušúľaného valčeka podľa vzoru.

Ozdobovanie modelov.

Vytváranie modelov z piesku na pieskovisku alebo pieskovom stole pomocou formičiek na vyklápanie, kopce, cesty a pod.

PROCES

Žiakov priebežne oboznamujeme s ukázkami výtvarného umenia, s umeleckou tvorbou pre deti, ilustráciami kníh a časopisov pre deti (V. Machaj, L. Fulla, J. Lada a ďalší). Pri plošných prácach dbáme na dôsledné pokrytie plochy. Upozorňujeme deti na možnosti vytvárania odtieňov zmenou prítlaku. Využívame možnosť terapeutického pôsobenia predmetu s použitím relaxačných činností spätých s emocionálnym prežívaním žiakov.

STRATÉGIE VYUČOVANIA

Z využívaných metód spomenieme:

- motivačné (motivačné rozprávanie, motivačný rozhovor, motivačná demonštrácia, pochvala, povzbudenie a kritika)
- slovné metódy (rozprávanie, dialóg o ilustrácii a umeleckom diele, opis, vysvetľovanie, rozhovor, beseda)
- metódy sprostredkovaného prenosu poznatkov (demonštračné metódy, pozorovanie, manipulácia s predmetmi)
- metódy samostatnej práce a individuálneho prístupu pri samostatnej práci
- emocionálne pozorovanie
- hra s farbou ako metód
- metódy opakovania a precvičovania vedomostí

Z organizačných foriem sa sústreďujeme na frontálnu a individuálnu prácu so žiakmi – experimentovanie a samostatnú tvorivú činnosť. Žiaci majú možnosť pracovať aj v iných polohách ako sediačky, napr. postojačky, podľa formátu papiera. Pracujú aj na veľkej ploche, na tabuli, na baliacom papieri, v piesku. Od veľkých formátov prechádzajú k menším, striedajú ich podľa účelu.

UČEBNÉ ZDROJE

Ukážky výtvarného umenia, umelecká tvorby pre deti, predlohy, ilustrácie kníh a časopisov pre deti, detské encyklopédie, detské časopisy, filmy, diapozitívy.

HODNOTENIE ŽIAKOV

Hodnotenie žiackych výkonov prebieha počas vyučovacích hodín. Učiteľ hodnotí výsledky práce žiakov a ich pracovné výkony. Hodnotením motivuje žiakov k lepším výkonom, upozorňuje ich na prípadné nedostatky. Žiaci majú možnosť ohodnotiť svoje výkony i výkony spolužiakov. Učiteľ tieto hodnotenia usmerňuje a žiakov oboznamuje s kritériami hodnotenia. Hodnotenie a klasifikácia žiakov je vykonávaná v zmysle Metodického pokynu č. 19/2015 na hodnotenie a klasifikáciu prospechu a správania žiakov s mentálnym postihnutím – primárne vzdelávanie.

1. ročník

Telesná a športová výchova

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Ciele predmetu telesná a športová výchova v špeciálnej základnej školy sledujú dosiahnutie optimálneho telesného a pohybového rozvoja žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia, t.j. dosiahnutie žiadaného stupňa telesnej zdatnosti, odolnosti a pohybových zručností. U žiakov sa snažíme vypestovať hygienické návyky, pozitívny vzťah k pohybu, cvičeniu a športu v rámci ich obmedzených možností a rešpektovaním ich výrazných individuálnych osobitostí. Zo zdravotného hľadiska je významná kompenzačná, reedukačná a relaxačná funkcia telesnej a športovej výchovy zameraná k zmierňovaniu alebo odstraňovaniu pohybových nedostatkov, nahradzovaniu chýbajúcich zručností inými a k zlepšovaniu celkového fyzického stavu.

Rozvíjanie pohybovej aktivity súvisí s rozvojom poznávacej činnosti, pretože v rámci telesnej výchovy zámerne pôsobíme na rozvoj psychických funkcií, ako je vnímanie a pozorovanie, pamäť, pozornosť, fantázia, myslenie a reč. Pri zachovaní mnohostrannej funkcie vyučovacieho predmetu telesná a športová výchova uplatňujeme citlivý prístup k výkonnostnému chápaniu jeho procesu, hlavne v porovnávaní motorických a fyzických výkonov žiakov. Snažíme sa podriadiť motorické, ale predovšetkým fyzické výkony, ako cieľové kategórie emocionalite, t.j. pre radosť z pohybu, spolupatričnosti.

CIELE

- rozvíjať prirodzenú pohyblivosť žiakov a špeciálnymi prostriedkami dosiahnuť ich optimálny telesný a pohybový rozvoj,
- pri pohybových činnostiach upevňovať základné hygienické návyky,
- formovať kladné postoje k pohybovej aktivite v škole i mimo nej a postupne žiakov viesť k dodržiavaniu zásad bezpečnosti pri cvičení.

OBSAH

Poradové cvičenia

- Základný postoj - Pozor! - Pohov!
- Nástupy do radu. Rozchod.
- Nástup družstva do radu a do zástupu.

Kondičné cvičenia

Beh

- Rýchly beh do 20 m po priamej alebo slalomovej dráhe s predbiehaním a preskakovaním nízkych prekážok.
- Beh na vytrvalosť.

Cvičenia s krátkym švihadlom

- Preskoky jednoožmo, striedavo, znožmo.

Cvičenia s dlhým švihadlom

- Podliezanie a preskakovanie napnutého švihadla.
- Podbiehanie krúžiaceho švihadla.

Cvičenie s využitím lana

- Preťahovanie družstiev približne rovnakej výkonnosti.

Cvičenie s plnou loptou 1 - 1,5 kg

- Nosenie, prenášanie, gúľanie a podávanie na mieste i v pohybe.

Cvičenie s využitím lavičky

- Cvičenie rovnováhy a celkovej obratnosti.
- Chôdza, beh, lezenie so sprievodnými pohybmi rúk a nôh, so zmenami postojov a polôh i s nosením ľahkého predmetu.

- Výskoky, zoskoky jednoožmo i obojnožmo.

Cvičenia na rebrinách

- Vystupovanie a zostupovanie, vyliezanie a zliezanie.

Cvičenie s použitím debny ako prekážky

- Preliezanie, prebiehanie a preskakovanie jednotlivých dielov debny.

Prípravné cvičenia

- Prostné cvičenia zamerané na rozvíjanie pohybovej koordinácie a techniky pohybu, na pretiahnutie a posilnenie svalových skupín a udržanie pohybového rozsahu v chrbtici a kĺboch.

Rytmická gymnastika a tanec

- Rytmizovaná chôdza a beh.

- Rytmizácia jednoduchých pohybov rúk, nôh i trupu podľa riekaniek, piesní a hudobného sprievodu.

- Jednoduché pohybové vyjadrenie hudobných pojmov: ticho - silno, pomaly - rýchlo, nízko - vysoko.

Akrobacie

- Zo sedu pádom vzad, ľah vznesmo, stoj na lopatkách s oporou v bokoch – ľah vznesmo, pádom do sedu.

- Z drepu spojného, predpažiť - kotúl vpred do drepu spojného, predpažiť.

- Kotúl vpred a výskok prehnuto do stoja.

Atletika

- Skok do diaľky z miesta s odrazom znožmo a z rozbehu.

- Hod loptičkou horným oblúkom na diaľku a na cieľ.

Základné činnosti športových hier

- Nadhadzovanie a chytanie lopty na mieste i v chôdzi.

- Dribling na mieste.

- Podávanie lopty.

- Prihrávka - obojručne.

- Vrchná prihrávka jednoručne.

- Vrchné chytenie obojručne.

PROCES

Žiaci si osvojujú a zdokonaľujú základy techniky pohybových činností, rozvíjajú prirodzenú pohyblivosť a obratnosť, osvojujú si estetický pohybový prejav. Vytvárame predpoklady k správne držaniu tela. Rozvíjame u žiakov rýchlosť, vytrvalosť, pohybovú silu a obratnosť. Zdokonaľujú si základné herné zručnosti s loptou.

STRATÉGIE VYUČOVANIA

Metódy využívané počas hodín telesnej a športovej výchovy:

- metódy sprostredkovaného prenosu poznatkov (demonštračné metódy, pozorovanie, ukážka)
- motivačné (motivačné rozprávanie, motivačný rozhovor, motivačná demonštrácia, pochvala, povzbudenie a kritika)
- slovné metódy (vysvetľovanie, popis)
- metódy rozvoja pohybových schopností
- hra ako metóda
- metódy opakovania a precvičovania zručností

Z organizačných foriem sa sústreďíme na frontálnu, skupinovú a individuálnu prácu so žiakmi a to aj v rámci záujmových útvarov či športových súťažiach. Hodiny realizujeme v cvičebni školy, na školskom ihrisku, v okolí školy, v prírode a iných športoviskách.

UČEBNÉ ZDROJE

Obrázkový a obrazový materiál, časopisy, vlastné pozorovanie, vlastné cvičenie, telocvičné náradie a náčinie a pod.

HODNOTENIE ŽIAKOV

Hodnotenie žiackych výkonov prebieha počas vyučovacích hodín. Učiteľ hodnotí výsledky práce žiakov a ich pracovné výkony. Hodnotením motivuje žiakov k lepším výkonom, upozorňuje ich na prípadné nedostatky. Žiaci majú možnosť ohodnotiť svoje výkony i výkony spolužiakov. Učiteľ tieto hodnotenia usmerňuje a žiakov oboznamuje s kritériami hodnotenia. Hodnotenie a klasifikácia žiakov je vykonávaná v zmysle Metodického pokynu č. 19/2015 na hodnotenie a klasifikáciu prospechu a správania žiakov s mentálnym postihnutím – primárne vzdelávanie.

Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program pre žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia – variant B
Názov ŠkVP	Kľúč k ceste poznania
Stupeň vzdelania	ISCED 1 (primárne vzdelanie)
Dĺžka štúdia	desať ročníkov s možnosťou zriadenia prípravného ročníka
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Druh školy	Štátna, s právnou subjektivitou
Dátum platnosti	od 01.09.2016
Miesto vydania	Špeciálna základná škola, Třebíčska 16, Humenné

PaedDr.Olekšáková Helena
riaditeľka školy

Telefónne číslo: 057/7722873

E -mail: spec_zs_he@stonline.sk

Rámcový učebný plán pre žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia - variant B

Vzdelávacia časť	Vyučovaci predmet	Príp	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	Spolu
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a literatúra		2+1	2+ 1	3+ 1	3+ 1	3+ 1	3+ 1	3	3	3	3	28+ 6
	rozvíjanie komunikačnej schopnosti	5	3+2	3+2	3	3	3	3	2+1	2+1	2+1	2+1	31+ 8
	rozvíjanie grafomotorických zručností	2	1	1	1+2	1+2	1	1	1	1	1	1	8+ 8
Matematika a práca s informáciami	matematika	2	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	31
	informatika								1	1	1	1	4
Človek a príroda	vecné učenie	1	2	2	2	2	2	2	3	3	3	3	25
Človek a hodnoty	etická /náboženská výchova						1	1	1	1	1	1	6
Človek a svet práce	pracovné vyučovanie	4	4	4	4	4	4+ 1	4+ 1	5	5	5	5	48+2
Umenie a kultúra	hudobná výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	11
	výtvarná výchova	1+1	1	1	1	1	1+ 1	1+ 1	1+ 1	1+ 1	1+ 1	1+ 1	11+ 7
Zdravie a pohyb	telesná a športová výchova	2+1	2+1	2+ 1	2+ 1	2+ 1	2+ 1	2+ 1	2+ 1	2+ 1	2+ 1	2+1	22+ 11
Základ		18	18	19	20	20	21	21	22	22	22	22	225
Voliteľné hodiny		2	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	42
Spolu:		20	22	23	24	24	25	25	26	26	26	26	267

Poznámky:

- Vyučovacia hodina má 45 minút.

Školský učebný plán vzdelávacieho variantu B – 1. ročník

Vzdelávacia oblasť	Predmet	Počet hodín v 1. ročníku		
		Povinné hodiny	Voliteľné hodiny	Povinné + voliteľné hodiny
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a literatúra	2	1	3
	rozvíjanie komunikačnej schopnosti	3	2	5
	rozvíjanie grafomotorických zručností	1		1
Matematika a práca s informáciami	matematika	2		2
	informatika			
Človek a príroda	vecné učenie	2		2
Človek a hodnoty	etická výchova/ náboženská výchova			
Človek a svet práce	pracovné vyučovanie	4		4
Umenie a kultúra	hudobná výchova	1		1
	výtvarná výchova	1		1
Zdravie a pohyb	telesná s športová výchova	2	1	3
Spolu		18	4	22

Rozsah výučby jednotlivých predmetov a ich zložiek v 1. ročníku vzdelávacieho variantu B

Názov predmetu	Týždenný rozsah výučby	Ročný rozsah výučby
Slovenský jazyk a literatúra	3	99
Rozvíjanie komunikačnej schopnosti	5	165
Rozvíjanie grafomotorických zručností	1	33
Matematika	2	66
Vecné učenie	2	66
Pracovné vyučovanie	4	132
Hudobná výchova	1	33
Výtvarná výchova	1	33
Telesná a športová výchova	3	99
Spolu	22	726

NÁVRH TEMATICKÝCH OKRUHOV VOLITEĽNÝCH PREDMETOV

Pri tvorbe školského vzdelávacieho programu sme brali do úvahy regionálnu polohu našej školy, zloženie žiakov triedy, ich stupeň postihnutia, prostredie z ktorého prichádzajú ako aj materiálo-technické vybavenie školy. Preto sme povinnú časť Štátneho vzdelávacieho programu doplnili nasledovne:

1. ročník

Slovenský jazyk a literatúra – 1 hod. týždenne

Vyučovanie slovenského jazyka a literatúry žiakov je základom celého vzdelávania a výchovy. Zvládnutie výchovno-vzdelávacích úloh slovenského jazyka a literatúry je predpokladom na splnenie úloh ďalších vyučovacích predmetov. Slovenský jazyk a literatúru sme rozšírili na opakovanie a upevňovanie učiva.

Rozvíjanie komunikačnej schopnosti - 2 hod. týždenne

Rozvíjanie komunikačnej schopnosti sa prelína každým predmetom výchovy a vzdelávania, rozširuje funkčnú komunikáciu v kategóriách: žiadanie osobných potrieb, reakcie na správanie iných ľudí, komentovanie, žiadanie informácií, vyjadrovanie pocitov, vyjadrovanie prosociálnych postojov. Doplnenie slovenského jazyka o predmet rozvíjanie komunikačnej schopnosti je zaradené najmä z dôvodu odstránenia či zmiernenia možného narušenia komunikačných schopností vplyvom rôznych faktorov a eliminovania edukačných nedostatkov, ktoré z neho vyplývajú.

Rekreačná telesná výchova - 1 hod. týždenne

Rekreačná telesná výchova svojou rôznorodosťou ponúka mnoho možností realizácie telovýchovných aktivít a relaxácie. Je úzko spätá s posilňovaním zdravotného stavu žiakov, žiaci formou vychádzok spoznávajú bezprostredné aj širšie okolie školy, navštevujú telovýchovné zariadenia v meste, rozširujú si vedomosti a praktické zručnosti z dopravnej

výchovy, prvej pomoci a turistiky. To všetko súvisí s rozhodnutím rozšíriť predmet telesná a športová výchova o rekreačnú telesnú výchovu.

Učebné osnovy

1. ročník

Slovenský jazyk a literatúra

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Vyučovací predmet slovenský jazyk a literatúra je vo výchovno-vzdelávacom procese žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia jedným z kľúčových. Prostredníctvom rozvíjania materinského jazyka v ústnej a písomnej forme u žiakov cielene budujeme zručnosti potrebné na získavanie informácií a na ich výmenu v sociálnom kontakte, čo má výrazný podiel na celkovej socializácii dieťaťa.

Vyučovací predmet slovenský jazyk a literatúra pozostáva zo zložiek čítanie a literárna výchova, písanie a sloh.

Čítanie a literárna výchova

Požiadavky v súvislosti s nácvikom techniky čítania, čítania s porozumením, reprodukcie obsahu textu u žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia nie je možné zovšeobecniť. Nie je teda možné ani vyžadovať detailné dodržiavanie obsahu vzdelávania určeného pre jednotlivé ročníky. Je potrebné počítať s tým, že jednotliví žiaci môžu prejavíť taký záujem o čítanie, že pomerne ľahko zvládnu jeho techniku a iní, napriek priaznivejšej mentálnej kapacite, nebudú postupovať očakávaným tempom. V takých prípadoch učiteľ hľadá iný spôsob práce so žiakom, pričom však dosahovanie iných cieľov, vrátane obsahu učiva, dokáže patrične odôvodniť.

Nie je záväzná učiť žiaka všetky tvary písmen veľkej a malej, tlačenej a písanej abecedy, pripúšťa sa nácvik čítania aj zápisu iba tvarov písmen veľkej tlačenej abecedy, treba však pamätať na neskorší obmedzený výber textov na čítanie – (malé tlačené písmená).

V prípade, že žiak je schopný pracovať s viacerými tvarmi písma, možno mu pri preberaní každého písmena pridať aj tvar malého tlačeného, veľkého písaného a malého písaného písmena.

Pri výučbe čítania sa môže stať, že úroveň techniky čítania u žiaka presiahne úroveň jeho intelektuálneho a rečového vývinu a nebude v súlade s úrovňou chápania čítaného textu.

Okrem textov na čítanie je preto potrebné takmer vždy využívať aj ilustrácie znázorňujúce kľúčové slová (osoba, zviera, vec, jav, činnosť, farby, výraz tváre a pod.) alebo skutočné predmety, resp. predvádzanie činností.

Pri nácviku pozornosti žiaka a tých zručností, ktoré predchádzajú učeniu čítať, ale aj pri samotnom vyučovaní čítania dbáme na to, aby sme ho upútali témami jemu blízkymi, ktorých použitie môžu slúžiť ako motivácia, resp. odmena.

CIELE

- Vedieť sa sústrediť na usmernený výkon spojený s miestom a časom určeným pre predmet čítanie,
- vedieť ukladať plošné predmety/kartičky s obrázkami do radu zľava doprava,
- vedieť ukázať prstom na učiteľom pomenovaný objekt na stole/na obrázku,
- vedieť rozlíšiť obrázky na základe učiteľom určených znakov,
- vedieť udržať pozornosť pri manipulácii s obrázkami pri plnení úlohy.

OBSAH

Oboznámenie žiakov s leporelami a knihami – príprava na čítanie.

Zameranie pozornosti na určený objekt, obrázok, nákres, pomenovávanie predmetov, javov, činností, obrázkov, ...

Porovnávanie predmetov, obrázkov a pomenovávanie ich vlastností vo vzťahu k veľkosti, tvaru, farbe,

Chápanie a vyjadrenie polohy predmetu – hore, dolu, vyššie, nižšie, vľavo, vpravo, na kraji, v prostriedku, na konci, pred, za, nad, pod.

Určovanie (vyhľadávanie) tvarovo (farebne) rovnakých jednotlivých obrazcov spomedzi navzájom podobných usporiadaných v radoch, nácvik postupovania zľava doprava, vyhľadávanie tvarovo (farebne) odlišných jednotlivých obrazcov usporiadaných v radoch (zľava doprava), cvičenie rozlišovacej schopnosti na skupinách obrazcov.

Hláska a písmeno a, A, i, I vo funkcii medzi obrázkami.

Sluchová diferenciacia slov s využitím riekaniiek a vyčítaniiek.

PROCES

Tempo práce je potrebné zvolit' podľa schopností žiaka, pričom je možné, že na konci školského roku žiak nebude mať zvládnuté celé učivo slovenského jazyka určeného pre prvý ročník, čo nie je dôvod na to, aby ročník opakovalo; v ďalšom ročníku učivo doberie a až potom prejde na učivo ďalšieho ročníka.

STRATÉGIE VYUČOVANIA

Prevalu používaných metód tvoria:

- špecifické metódy (metóda viacnásobného opakovania informácií, metóda nadmerného zvýraznenia informácie, metóda nadmerného zvýraznenia informácie inštrukčnými médiami, metóda zapojenia viacerých kanálov do prijímania informácií, metóda optimálneho kódovania, metóda intenzívnej spätnej väzby, metóda algoritmickej obsahu vzdelávania, metóda pozitívneho posilňovania, metóda individuálneho prístupu
- metódy sprostredkovaného prenosu poznatkov (demonštračné metódy, pozorovanie, manipulácia s predmetmi)
- motivačné (motivačné rozprávanie, motivačný rozhovor, motivačná demonštrácia, pochvala, povzbudenie)
- slovné metódy (rozprávanie, opis, vysvetľovanie, rozhovor)
- metódy samostatnej práce (samostatná práca s obrázkovým materiálom)
- situačné metódy

Z organizačných foriem sa sústreďíme na individuálnu prácu so žiakmi pred frontálnou.

UČEBNÉ ZDROJE

Učebnice / autori - Mgr. Silvia Škultétyová, Mgr. Lenka Čertíková Šlabikár pre I. ročník ŠZŠ (variant B) / , pracovné listy, knihy, leporelá, časopisy. systémy používajúce multimediálnu techniku, literatúra, encyklopédie, časopisy, pexeso, internet.

HODNOTENIE ŽIAKOV

Hodnotenie a klasifikácia žiakov je vykonávaná v zmysle Metodického pokynu č. 19/2015 na hodnotenie a klasifikáciu prospechu a správania žiakov s mentálnym postihnutím – primárne vzdelávanie.

Učiteľ slovne hodnotí výsledky práce žiakov a ich pracovné výkony. Slovné hodnotenie musí obsahovať slovný popis práce a výsledok činnosti žiaka. Spôsob hodnotenia (pečiatka,

obrázok, piktogram) si učiteľ zvolí sám. Učiteľ hodnotením motivuje žiakov k lepším výkonom, upozorňuje ich na prípadné nedostatky.

1. ročník

Rozvíjanie komunikačnej schopnosti

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Predmet rozvíja reč, ako prostriedok vzájomnej ľudskej komunikácie, poznávania a myslenia je špecificky ľudská schopnosť. Môže sa vyvíjať len v prostredí poskytujúcom správny rečový vzor a príležitosť aktívnej rečovej komunikácie. Zo začiatku sa komunikácia žiakov realizuje formou didaktických hier, najlepšie v prirodzenom prostredí, na vychádzkach, na ihrisku a pri manipulácii so skutočnými predmetmi. Od živej skutočnosti sa prechádza k modelom a k obrazom. Pri týchto činnostiach sa využívajú didaktické hry, hračky a pomôcky určené pre špeciálne školy. Z hľadiska utvárania a rozširovania aktívnej slovnej zásoby je dôležité, aby malo dieťa možnosť poznávať okolitý svet, získavať množstvo zážitkov a tieto skúsenosti a zážitky slovne vyjadriť. Okrem vyučovacích hodín predmetu rozvíjanie komunikačnej schopnosti sa na rozvíjaní a upevňovaní komunikačnej schopnosti žiaka podieľajú aj všetky vyučovacie predmety.

CIELE

- rozvíjať schopnosti dieťaťa komunikovať jednoduchou verbálnou formou.
- rozvíjať neverbálne modality vrátane očného kontaktu ku komunikácii
- spontánne vyjadrovať základné potreby.
- rozvíjať schopnosti výberu.
- rozvíjať symbolickú reprezentáciu.
- rozvíjať schopnosti často používané pri hraní hier.
- rozvíjať zručnosti sociálnych interakcií.
- podporovať samostatnosť v oblasti sebaobsluhy.
- učiť jednoduché domáce zručnosti.

OBSAH

Neustále podporovanie a rozvíjanie naučenej verbálnej expresie, v zmysle vyjadrovania bežných žiadostí dieťaťa (využívať vizualizáciu ako augmentatívnu komunikáciu). V rámci každej komunikačnej situácie neprestajné vyžadovanie používania očného kontaktu so súčasnou verbalizáciou. Spontánne vyjadrovanie potreby uhasenia smädu a hladu a hygienických potrieb dieťaťom. Rozvíjanie existujúcich schopností vyjadrovania výberu, voľby, (požívanie vizuálnej formy komunikácie v zmysle augmentatívnej), rozširovanie príp. posúvanie komunikačných prostriedkov na vyššiu úroveň. Priradovanie obrázkov rôznych ľudí, ktorí robia to isté, triedenie podľa pojmových kategórií. Priradovanie množstva: priradovanie kariet so zobrazeným rovnakým počtom prvkov, .Spolupráca so spolužiakom, s minimálnou pomocou učiteľa. Aktívna spolupráca pri vykonávaní hygienických návykov, pri obliekaní a vyzliekaní, pri stravovaní. Vytváranie základných domácich zručností (zametať, vysypať smetný kôš, umyť tanier, poutierať stôl, vyžmýkať handru a pod.)

PROCES

Žiakovi je potrebné umožniť komunikovať takou formou, pre akú má zachované schopnosti a tieto v komunikácii stimulovať a rozvíjať. Rozvíjanie komunikačnej schopnosti sa prelína celým vyučovacím procesom a zároveň témy preberané v predmete RKS by mali byť v

súlade s témami preberanými najmä v predmete slovenský jazyk a literatúra a vecné učenie. Na hodine rozvíjania komunikačnej schopnosti sa učiteľ má so žiakmi zamerať na porozumenie pojmov a súvislostí a precvičovanie ich používania v komunikácii.

Vhodnou formou aktivít je ciele vytváranie komunikačných situácií. Túto formu vyučovania možno realizovať na vyučovacej hodine alebo v bloku, v priestoroch triedy alebo v prirodzenom prostredí, ktoré súvisí s komunikačným obsahom alebo témou. U žiakov, ktorých hovorená reč je nezrozumiteľná alebo sú úplne nehovoriaci, zaraďujeme prvky AAK. Nakoľko praktické používanie prvkov AAK si vyžaduje určitú úroveň rozvoja motorických schopností, zaraďujeme medzi aktivity v predmete RKS cvičenia hrubej i jemnej motoriky, koordináčne cvičenia, hry zamerané na tréning imitácie pohybov a pod. Pre podporu výkonu hovorenej reči odporúčame zaradenie cvikov na správne dýchanie a rozvíjanie motoriky artikuláčnych orgánov vo forme hry, ktoré je vhodné pripravovať v spolupráci s logopédom.

STRATÉGIE VYUČOVANIA

Prevalu používaných metód tvoria:

- špecifické metódy (metóda viacnásobného opakovania informácií, metóda nadmerného zvýraznenia informácie, metóda nadmerného zvýraznenia informácie inštrukčnými médiami, metóda zapojenia viacerých kanálov do prijímania informácií, metóda optimálneho kódovania, metóda intenzívnej spätnej väzby, metóda algoritmizácie obsahu vzdelávania, metóda pozitívneho posilňovania, metóda individuálneho prístupu,
- metódy sprostredkovaného prenosu poznatkov (demonštračné metódy, pozorovanie, manipulácia s predmetmi
- motivačné (motivačné rozprávanie, motivačný rozhovor, motivačná demonštrácia, pochvala, povzbudenie)
- slovné metódy (rozprávanie, opis, vysvetľovanie, rozhovor)
- metódy samostatnej práce (samostatná práca s obrázkovým materiálom)
- situačné metódy.

Z organizačných foriem uprednostníme individuálnu prácu so žiakmi pred frontálnou.

UČEBNÉ ZDROJE

Pracovné listy / Pramienok – autori Mgr. Viktória Hlinková, Mgr. Eva Kočanová, Kolotoč – autori -Mgr. Viktória Hlinková, Mgr. P. Pravňanská, Mgr. Eva Kočanová / knihy, časopisy, encyklopédie, internet.

HODNOTENIE ŽIAKOV

Hodnotenie a klasifikácia žiakov je vykonávaná v zmysle Metodického pokynu č. 19/2015 na hodnotenie a klasifikáciu prospechu a správania žiakov s mentálnym postihnutím – primárne vzdelávanie.

Učiteľ slovne hodnotí výsledky práce žiakov a ich pracovné výkony. Slovné hodnotenie musí obsahovať slovný popis práce a výsledok činnosti žiaka. Spôsob hodnotenia (pečiatka, obrázok, piktogram) si učiteľ zvolí sám. Učiteľ hodnotením motivuje žiakov k lepším výkonom, upozorňuje ich na prípadné nedostatky.

1. ročník

Rozvíjanie grafomotorických zručností

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Okrem vyučovacích hodín predmetu rozvíjanie grafomotorických zručností sa na rozvíjaní a upevňovaní grafomotorických zručností podieľajú ďalšie vyučovacie predmety ako napr. výtvarná výchova, hudobná výchova.

Ako účinné pomôcky na vyučovanie rozvíjania grafomotorických zručností a písania okrem písacích nástrojov (hrubé voskové farby, kriedy, pastelky, ceruzky, neskôr pero), kartičiek s písmenami a obrázkami, je vhodné využívať reliéfne makety jednoduchých geometrických a iných tvarov na obkresľovanie a výkresy s predpísanými slovami, textami a nalepenými obrázkami, ktoré sa vložia do fólie, na ktorú žiak zmazateľnou fixkou môže dopĺňať vynechané písmená, slová... Takúto pomôcku možno využiť opakovane pre toho istého žiaka alebo postupne pre viacerých žiakov.

Psychomotorický vývoj dieťaťa tiež dobre podporujú aj hry so stavebnicami. Rozvíjajú súčasne motorické, zmyslové i poznávacie funkcie. Kultivujú technické myslenie, formujú tvorivosť a priestorovú predstavivosť, sústredenie a presnosť. Pri získavaní pracovných a technických zručností si dieťa postupne zdokonaľuje koordináciu jemnej motoriky vyžadujúcu svalovú činnosť rúk – ich drobné svalstvo.

CIELE

- nadobudnúť prvé skúsenosti s používaním písacieho nástroja a vedením jeho stopy,
- zvládnuť prípravné cviky na písanie.

OBSAH

Používanie oboch rúk pri cvičení jemnej aj hrubej motoriky.

Uchopovanie písacieho nástroja (farbičky, ceruzky) dlaňou.

Uchopovanie písacieho nástroja (farbičky, ceruzky) prstami.

Vedenie žiaka k správnej pozícii tela pri písaní.

Zanechávanie farebnej stopy na podložke/papieri voľným čmáraním.

Čmáranie dominantnou rukou – kruhové čmáranie, čmáranie vertikálnym smerom.

Obkresľovanie makiet s geometrickými tvarmi.

Horné a dolné oblúky.

Vodorovné čiary zľava doprava. Zvislé a šikmé čiary (oboma smermi: zhora nadol a naopak).

Obkresľovanie veľkých tvarov písmen – samohlások A, I, ak sa s nimi žiak oboznamuje na čítaní.

PROCES

Pri písaní je možné využívať rytmické riekanky, prípadne hudobný sprievod. Nacvičené prvky stále opakujeme s použitím inej motivácie a iných písacích potrieb. Zaradujeme cvičenia na uvoľňovanie ruky, odstránenie zlého, kľčovitého držania písacích potrieb a prílišného tlaku na podložku.

Žiaci najprv každý tvar pozorujú, uvedomujú si súvislosť s nápovedným obrázkom a potom nacvičujú jednotlivé tvary a spoje s inými písmenami. Ak žiak nie je schopný zvládnuť písaný tvar písma, odporúčame pristúpiť k nácviku písania veľkých tlačенých písmen.

STRATÉGI E VYUČOVANIA

Prevahu používaných metód tvoria:

- špecifické metódy (metóda viacnásobného opakovania informácii, metóda nadmerného zvýraznenia informácie, metóda nadmerného zvýraznenia informácie inštrukčnými médiami, metóda zapojenia viacerých kanálov do prijímania informácii, metóda

optimálneho kódovania, metóda intenzívnej spätnej väzby, metóda algoritmizácie obsahu vzdelávania, metóda pozitívneho posilňovania, metóda individuálneho prístupu

- metódy sprostredkovaného prenosu poznatkov (demonštračné metódy, pozorovanie)
- motivačné (motivačné rozprávanie, motivačný rozhovor, motivačná demonštrácia, pochvala, povzbudenie)
- slovné metódy (rozprávanie, opis, vysvetľovanie, rozhovor)
- metódy samostatnej práce (samostatná práca s obrázkovým materiálom)
- metódy precvičovania a zdokonaľovania (motorický tréning)

Z organizačných foriem sa sústreďíme na individuálnu prácu so žiakmi pred frontálnou.

UČEBNÉ ZDROJE

Pracovné listy/ Virgovičová Lýdia: Moje prvé čiary, Píšová, Šínska, Hospodárová: Bodka, čiarka, palička, poslušaj ma ručička/, knihy, detské časopisy, výučbové programy.

HODNOTENIE ŽIAKOV

Hodnotenie a klasifikácia žiakov je vykonávaná v zmysle Metodického pokynu č. 19/2015 na hodnotenie a klasifikáciu prospechu a správania žiakov s mentálnym postihnutím – primárne vzdelávanie.

Učiteľ slovne hodnotí výsledky práce žiakov a ich pracovné výkony. Slovné hodnotenie musí obsahovať slovný popis práce a výsledok činnosti žiaka. Spôsob hodnotenia (pečiatka, obrázok, piktogram) si učiteľ zvolí sám. Učiteľ hodnotením motivuje žiakov k lepším výkonom, upozorňuje ich na prípadné nedostatky.

1.ročník

M a t e m a t i k a

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Žiak získava prostredníctvom matematiky základné matematické vedomosti, zručnosti a návyky tak, aby ich v rozsahu svojich individuálnych schopností a možností, na svojom aktuálnom stupni vývinu dokázal v živote prirodzene aplikovať.

Ciele predmetu matematika sú kladené tak, aby bol obsah a proces vzdelávania orientovaný na žiaka, aby prostredníctvom individuálneho, názorného prístupu pôsobili na pozitívny kognitívny rozvoj a v konečnom dôsledku aj na rozvoj celej osobnosti žiaka.

Hranice obsahu učiva jednotlivých ročníkov nesmú byť prekážkou pre efektívne vzdelávanie žiaka. Časová potreba a množstvo obsahu učiva sa prispôbuje individuálnym schopnostiam žiaka. Dôležitý je výber vhodných metód, foriem, didaktických prostriedkov a pomôcok a vhodné učebné prostredie.

Učivo musí byť prezentované takými formami a metódami, ktoré sú pre daného žiaka najpriateľnejšie. Nie je podstatné to, aby si žiak osvojil čo najväčšie množstvo učiva, ale aby osvojené učivo vedel v čo najväčšej miere využívať v praktickom živote.

CIELE

- rozvíjať schopnosť triediť a priradovať činnosti každodenného života, predmety, vlastnosti, stavy a pod., podľa určitých kritérií, ako predpokladu rozvíjania základných matematických zručností a návykov,
- utvárať prvotné predstavy o číslach,
- zoznámiť sa so základnými matematickými pojmami,
- osvojiť si základné prvky numerácie v obore prirodzených čísel do 2,
- osvojiť si základné počtové výkony v obore prirodzených čísel do 2,

– osvojiť si základné geometrické predstavy.

O B S A H

Porovnávanie predmetov podľa vlastností: množstvo, veľkosť, farba, tvar.

Triedenie predmetov podľa vlastností, vytváranie skupín predmetov.

Vzťahy: všetko – nič, všetci – nikto, malý – veľký, krátky – dlhý.

Triedenie a porovnávanie rovinných útvarov: kruh, štvorec. Vlastnosti: okrúhly a hranatý, vzťahy: dopredu – dozadu, hore – dole.

Číslo 1. Určovanie a vyznačovanie počtu predmetov.

Priradovanie predmetov k číslu 1. Čítanie a písanie číslice 1.

Znázorňovanie čísla 1.

Číslo 2. Číselný rad. Určovanie a vyznačovanie počtu predmetov.

Priradovanie predmetov k číslu 2. Čítanie a písanie číslice 2.

Znázorňovanie čísla 2.

Porovnávanie čísel 1, 2. Rozklad čísla 2.

Vzťahy väčší, menší, rovná sa. znázorňovanie nerovnosti a rovnosti pomocou tvorenia dvojíc.

Znaky $>$, $<$, $=$. nerovnosti $1 < 2$, $2 > 1$, rovnosti $1 = 1$, $2 = 2$.

Sčítovanie v obore do 2. Znak + (plus). Zápis príkladov sčítovania.

Znázorňovanie príkladov sčítovania.

Odčítavanie v obore do 2. Znak – (mínus). Zápis príkladov odčítavania.

PROCES

Žiaci sa učia triediť predmety, tvoriť skupinu predmetov podľa určeného znaku, zoradovať predmety podľa pokynov. Osvojujú si numeráciu a početové výkony, znaky nerovnosti a rovnosti. Nácvik určovania počtu predmetov realizujeme počítaním po jednej. Početové výkony sčítania a odčítania nacvičujeme oddelene a v závere každého oboru precvičujeme spoje sčítania a odčítania spoločne.. Učia sa rozpoznávať a pomenovať rovinné útvary kruh a štvorec

STRATÉGIE VYUČOVANIA

Používať metódy:

- špecifické metódy (metóda viacnásobného opakovania informácií, metóda nadmerného zvýraznenia informácie, metóda nadmerného zvýraznenia informácie inštrukčnými médiami, metóda zapojenia viacerých kanálov do prijímania informácií optimálneho kódovania, metóda intenzívnej spätnej väzby, metóda algoritmizácie obsahu vzdelávania, metóda pozitívneho posilňovania, metóda individuálneho prístupu
- metódy logického postupu (analýza, syntéza, indukcia, dedukcia, porovnávanie)
- motivačné (motivačné rozprávanie, motivačný rozhovor, motivačná demonštrácia, pochvala, povzbudenie a kritika)
- slovné metódy (vysvetľovanie, rozprávanie, opis)
- metódy samostatnej práce (samostatná práca s knihou, pracovným listom, alebo obrázkovým materiálom)
- hra ako metóda
- metódy opakovania a precvičovania vedomostí

Z organizačných foriem sa sústredíme na frontálnu a individuálnu prácu so žiakmi Hlavným zdrojom poznania sú jednoduché pozorovania prírody a spoločenského diania na vychádzkach.

UČEBNÉ ZDROJE

Pracovné zošity / autori- Mgr. Eva Brestenská, Mgr. Viera Zorádová, Hravé počty 1/, detské časopisy, výučbové programy/ Méd'a ráta1, Detský kútik 2 – pexeso/.

HODNOTENIE ŽIAKOV

Hodnotenie a klasifikácia žiakov je vykonávaná v zmysle Metodického pokynu č. 19/2015 na hodnotenie a klasifikáciu prospechu a správania žiakov s mentálnym postihnutím – primárne vzdelávanie.

Učiteľ slovne hodnotí výsledky práce žiakov a ich pracovné výkony. Slovné hodnotenie musí obsahovať slovný popis práce a výsledok činnosti žiaka. Spôsob hodnotenia (pečiatka, obrázok, piktogram) si učiteľ zvolí sám. Učiteľ hodnotením motivuje žiakov k lepším výkonom, upozorňuje ich na prípadné nedostatky.

1. ročník

Vecné učenie

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Cieľom predmetu je viesť žiakov k pravdivému poznaniu sveta, prírody a spoločnosti, a to na základe vlastného pozorovania zmien v spôsobe života rastlín, zvierat a ľudí. Žiaci sa oboznamujú a manipulujú s prírodninami, vecami, učia sa chápať vzťahy medzi nimi a vedieť vyjadriť tieto zákonitosti slovom, usporiadaním, kresbou, alebo akýmkoľvek spôsobom prijateľným pre žiakov s mentálnym postihnutím.

Z prírodovednej oblasti sa žiaci zoznamujú s charakteristickými črtami živej a neživej prírody. Poznávajú zmeny, ktoré sa odohrávajú v prírode. Začínajú chápať zákonitosti zmien v prírode, v živote rastlín a živočíchov, získavajú predstavu o tom, ako prírodné zmeny ovplyvňujú činnosti ľudí. V učive usporiadanom podľa ročných období žiaci poznávajú prírodné javy primerané ich chápaniu a pozorujú, ako sú zmeny v prírode počas roka spojené s činnosťou ľudí a s ich životom.

Zo spoločenskovednej oblasti poznávajú žiaci domov, školské prostredie s jeho najbližším okolím, poznávajú dôležité dopravné značky, zoznamujú sa zo základnými pravidlami bezpečnosti cestnej premávky pre chodcov a cyklistov. Žiaci sa systematicky pripravujú na aktívnu účasť v cestnej premávke. Upevňujú si základné návyky nevyhnutné na ochranu zdravia.

Vo výchovno-vzdelávacom procese je potrebné, individuálne pre každého žiaka, citlivo zvážiť výber vhodných metód, foriem, didaktických prostriedkov a pomôcok, vhodnú formu motivácie, optimálnu náročnosť a čas potrebný na vykonanie úlohy, mieru členenia úlohy na jednoduchšie kroky, formu a mieru pomoci, vhodné učebné prostredie s optimálnym množstvom stimulov.

CIELE

- poznať najjednoduchšie priestorové pojmy a vzťahy, tieto vyjadriť manipuláciou s predmetmi, slovne, kresbou, pohybom,
- spoznávať a pomenovať predmety a činnosti, s ktorými sa žiaci stretávajú v triede a v škole,
- vedieť sa orientovať v triede,
- poznať mená ročných období,
- poznať mená dní v týždni,
- uvedomovať si premenlivosť počasia,

- poznať niektoré rastliny a zvieratá miestnej oblasti,
- vedieť šetrne zaobchádzať s pomôckami, nepoškodzovať zariadenie triedy,
- osvojiť si základné pravidlá správnej životosprávy a kultúrneho správania.

O B S A H

Trieda, škola a okolie školy

Pomôcky a zariadenie triedy.

Školské potreby a hračky.

Poznanie svojho mena, priezviska, meno svojho učiteľa a mená spolužiakov.

Rozlíšenie vyučovacej hodiny a prestávky.

Základné návyky slušného správania – pozdravenie, poprosenie, poďakovanie.

Poznávanie najbližšieho okolia školy.

Orientácia v čase

Porozumenie časovým údajom a vzťahom: deň–noc, ráno–večer, dnes–zajtra, teraz–potom, určenie dní v týždni.

Príroda

Pozorovanie zmien v prírode a počasia.

Pomenovanie ročných období s použitím obrázkov: jar, leto, jeseň, zima.

Osvojovanie základných pojmov umožňujúcich poznať sledované predmety a javy: teplo, zima, slnko, vietor, dážď, sneh, mráz.

Zvieratá v prírode

Domáce zvieratá: pes, mačka, krava, koza, prasa, sliepka, hus, zajac, kôň.

Voľne žijúce zvieratá: myš, jež, medveď, líška,

Vtáky a hmyz: drozd, lastovička, motýľ, včela, mucha, lienka, sýkorka.

Rastliny v prírode

Kvety: ruža, tulipán a iné.

Stromy: hruška, jablň, slivka, čerešňa, marhuľa, broskyňa, ich plody.

Kríky: maliny, ríbezle.

Starostlivosť o zdravie

Vnímanie a poznávanie jednotlivých častí ľudského tela: hlava, krk, ruky, nohy.

Zdravie, choroba, lieky, lekár.

Základné hygienické návyky, význam pre zdravie.

Význam zdravej výživy pre zdravie.

Obliekanie sa podľa ročného obdobia a teploty prostredia.

Bezpečnosť cestnej premávky

Chôdza po chodníku.

Prechádzanie cez cestu, prechod pre chodcov, semaforey.

Bezpečnosť pri hrách, výletoch a kúpaní.

Obchod

Rozoznávanie obchodov podľa zamerania, poznávanie nápisov na obchode – globálnou metódou.

Poznávanie rozličného tovaru, najmä potravín: ovocia, zeleniny.

Poznávanie mincí.

Zameranie sa na správanie v obchode.

Domov a rodina

Rodičia, súrodenci – ich mená.

Vzťahy medzi členmi rodiny.

Pomenovanie časti bytu: kuchyňa, izba, kúpeľňa, WC a iné.

PROCES

Učivo je usporiadané tak, aby žiaci spoznávali prostredie triedy, školy. Získavajú základy slušného správania voči spolužiakom, zamestnancom školy i okoliu.

Vedíme ich k osvojeniu si základných spoločenských, pracovných a hygienických návykov. Na základe pozorovania zmien v živote rastlín, zvierat a ľudí sa spresňuje predstava žiakov o roku a ročných obdobiach. V hre na obchod sa učia správaniu pri nakupovaní.

Zmyslovým vnímaním a činnosťou s jednoduchými prírodninami alebo s ich modelmi a s vyobrazenými materiálmi sa žiaci učia chápať význam vecí, ich vlastností, vzájomné vzťahy a súvislosti medzi nimi.

STRATÉGIE VYUČOVANIA

Prevalu používaných metód tvoria:

- špecifické metódy (metóda viacnásobného opakovania informácií, metóda nadmerného zvýraznenia informácie, metóda nadmerného zvýraznenia informácie inštrukčnými médiami, metóda zapojenia viacerých kanálov do prijímania informácií, metóda 80optimálneho kódovania, metóda intenzívnej spätnej väzby, metóda algoritmickej obsahu vzdelávania, metóda pozitívneho posilňovania, metóda individuálneho prístupu
- metódy sprostredkovaného prenosu poznatkov (demonštračné metódy, pozorovanie, manipulácia s predmetmi)
- motivačné (motivačné rozprávanie, motivačný rozhovor, motivačná demonštrácia, pochvala, povzbudenie
- slovné metódy (rozprávanie, opis, vysvetľovanie, rozhovor)
- metódy samostatnej práce (samostatná práca s obrázkovým materiálom)
- situačné metódy.

Z organizačných foriem sa sústreďíme na individuálnu prácu so žiakmi pred frontálnou.

Hlavným zdrojom poznania sú jednoduché pozorovania prírody a spoločenského diania na vychádzkach.

UČEBNÉ ZDROJE

Pracovné listy / autorka- Mgr. Eva Rosskopfová Vecné učenie pre 1., 2., 3.ročník ŠZŠ / knihy, encyklopédie, časopisy, výučbové programy

HODNOTENIE ŽIAKOV

Hodnotenie a klasifikácia žiakov je vykonávaná v zmysle Metodického pokynu č. 19/2015 na hodnotenie a klasifikáciu prospechu a správania žiakov s mentálnym postihnutím – primárne vzdelávanie.

Učiteľ slovne hodnotí výsledky práce žiakov a ich pracovné výkony. Slovné hodnotenie musí obsahovať slovný popis práce a výsledok činnosti žiaka. Spôsob hodnotenia (pečiatka, obrázok, piktogram) si učiteľ zvolí sám. Učiteľ hodnotením motivuje žiakov k lepším výkonom, upozorňuje ich na prípadné nedostatky.

1. ročník

Pracovné vyučovanie

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Predmet pracovné vyučovanie má významnú úlohu vo vzdelávaní žiakov s mentálnym postihnutím z hľadiska úspešného sociálneho začlenenia sa do spoločnosti, vytvárania

sociálneho, pracovného a osobného uplatnenia sa, individuálneho rozvoja jeho osobnosti a z hľadiska vytvárania vzťahov k okolitému životu.

Pracovné vyučovanie je dôležitým faktorom pri vytváraní samoobslužných a hygienických návykov, pri vytváraní a rozvoji poznávacích procesov, motorických a pracovných zručností a návykov. Osvojovanie si rôznych pracovných zručností vo vyšších ročníkoch je dôležitým činiteľom predprofesionálnej prípravy.

Pracovné vyučovanie prispieva k uspokojovaniu osobných potrieb žiaka, k rozvoju jeho schopností, možností a zručností. V kooperácii s ostatnými predmetmi prispieva k rozvoju celej osobnosti žiaka, a tým sa stáva jeho život zmyslupnejším a nezávislejšim.

Obsah predmetu sa realizuje v čo najväčšej miere v prirodzených podmienkach, v situáciách, v ktorých bude žiak danú činnosť v reálnom živote vykonávať.

Obsah pracovného vyučovania je členený na jednotlivé zložky.

Sebaobslužné činnosti – žiaci nadobúdajú zručnosti v starostlivosti o hygienu tela a zovňajšku, osvojujú si stravovacie návyky a pravidlá stolovania.

Práce v domácnosti – žiaci si osvojujú základné pracovných návyky v domácnosti, zručností potrebné pri domácich prácach a udržiavanie poriadku. Súčasťou tejto zložky je aj šitie. Žiaci nadobúdajú zručnosti v základných technikách šitia a ručných prác. Súčasťou zložky sú aj práce v kuchyni. Žiaci si osvojujú základné znalosti o potravinách, a ako udržiavať poriadok a hygienu v kuchyni. Vo vyšších ročníkoch nadobúdajú žiaci zručnosti pri príprave jednoduchých nápojov a jedál.

Práce v dielni – žiaci si osvojujú schopnosť rozlišovať rozličné materiály, spoznávajú ich v praktickom živote, osvojujú si manuálne zručnosti s nimi a vytvárajú jednoduché výrobky. Aktivity sú zamerané na práce s drobným materiálom a papierom, montážne a demontážne práce. Vo vyšších ročníkoch je súčasťou tejto zložky aj práca s drevom.

Pestovateľské práce – žiaci sa učia rozpoznávať rôzne druhy ovocia a zeleniny, nadobúdajú základné pestovateľské zručnosti, osvojujú si starostlivosť o izbové rastliny.

C I E L E

- utvárať základné hygienické návyky a sebaobslužné zručnosti,
- utvárať základné návyky pri stravovaní,
- rozvíjať jemno-motorické zručnosti,
- adekvátne používať predmety,
- utvárať základné pracovné zručnosti,
- rozlišovať rôzne materiály.

O B S A H

Sebaobslužné činnosti

Osobná hygiena – nácvik potrebných činností a postupov.

Používanie hygienických potrieb.

Osvojovanie si hygienických návykov s pomocou.

Používanie WC, splachovanie, používanie toaletného papiera a vreckovky.

Vyzliekanie a obliekanie odevu s pomocou.

Obúvanie a vyzúvanie s pomocou.

Zapnutie a rozopnutie veľkého gombíka s pomocou.

Používanie zipsu, patentiek s pomocou.

Navliekanie šnúrky do topánky, viazanie uzla.

Osvojovanie si základných stravovacích návykov.

Spoznať potreby pre stravovanie, spoznať vlastné a používať ich.

Používanie lyžice pri jedle.

Práce v domácnosti

Odkladanie predmetov na určené miesto s pomocou.
Odkladanie odevu a obuvi s pomocou.
Utieranie prachu s pomocou.
Vynášanie odpadkov s pomocou.
Vedieť vymeniť uterák.
Otváranie a zatváranie dverí, zásuviek, okien.
Zapínanie a vypínanie osvetlenia.
Púšťanie vody – páková batéria, kohútik.
Primerané používanie rôznych predmetov a hračiek.
Oboznámenie sa so zariadením kuchyne.
Rozlíšenie potravín od ostatných predmetov s pomocou.
Rozlíšenie potravín, ktoré patria do chladničky s pomocou.
Základy jednoduchého prestierania k stolovaniu.
Odkladanie špinavého riadu zo stola.
Základy bezpečnosti v kuchyni.

Práce v dielni

Práce s drobným materiálom

- Oboznámenie sa s rôznymi materiálmi: papier, textil, drevo, plastelína, prírodniny a iné.
- Triedenie, priraďovanie a porovnávanie predmetov podľa farby, veľkosti a tvaru.
- Manipulovanie s predmetmi: dvíhanie, prenášanie, prekladanie, vkladanie, vyberanie, navliekanie, lepenie, presýpanie.
- Namotávanie a splietanie vlny a špagátov rôznej hrúbky.
- Strihanie papiera, textilu, vlny, špagátov.
- Viazanie uzlov.

Práce s papierom

- Trhanie, krčenie a lepenie papiera, spoznávanie základných vlastností papiera.
- Obkresľovanie, vytrhávanie, lepenie a vyfarbovanie šablóny z papiera.
- Nalepovanie samolepiek.

Montážne a demontážne práce

- Navliekanie drobných predmetov a prírodnín: korále, šípky, vhodné cestoviny a iné.
- Manipulovanie s kockami: ukladanie kociek na seba, vedľa seba.
- Odskrutkovanie a zaskrutkovanie predmetov a hračiek.
- Práce so stavebnicami: mozaika, domino a iné.
- Skladanie jednoduchého puzzle.

Pestovateľské práce

Polievanie izbových kvetov, záhonov a rastlín na pozemku s pomocou.
Oboznámiť sa so sadením, klíčením a rastom rastlín.
Práca so záhradným náradím: hrable.
Zbieranie plodov z listnatých a ihličnatých stromov.

PROCES

Žiaci si zvyšujú samostatnosť pri hygienických a stravovacích návykoch, pri sebaobslužných zručnostiach. Všetky pracovné činnosti, ktoré si žiaci osvojujú sa snažíme nacvičovať v prirodzených podmienkach, v ktorých ich žiak bude vedieť v praktickom živote vykonávať. Čiastkovú úlohu nacvičovanej činnosti, ktorú žiak nezvláda, možno preniesť do pracovnej úlohy uloženej v škatuli, aby si ju žiak mohol osvojiť častejším precvičovaním.

STRATÉGIE VYUČOVANIA

Prevažne používané metódy:

- špecifické metódy (metóda viacnásobného opakovania informácií, metóda nadmerného zvýraznenia informácie, metóda nadmerného zvýraznenia informácie inštrukčnými médiami, metóda zapojenia viacerých kanálov do prijímania informácií,
- metóda optimálneho kódovania, metóda intenzívnej spätnej väzby, metóda algoritmizácie obsahu vzdelávania, metóda pozitívneho posilňovania, metóda individuálneho prístupu
- motivačné (motivačné rozprávanie, motivačný rozhovor, motivačná demonštrácia, pochvala, povzbudenie a kritika)
- slovné metódy (rozprávanie, opis, vysvetľovanie, rozhovor)
- metódy samostatnej práce (samostatná práca s obrázkovým a pracovným materiálom)
- aktivizujúce metódy vyučovania – praktická aktivita⁹⁰
- metódy sprostredkovaného prenosu poznatkov (demonštračné metódy, pozorovanie, manipulácia s predmetmi, didaktická montáž a demontáž)
- hra ako metóda
- metódy opakovania a precvičovania vedomostí.

Z organizačných foriem sa sústreďíme na frontálnu a individuálnu prácu so žiakmi. Z hľadiska realizačných foriem využívať hodiny v dielni, na školskom pozemku a vychádzky.

UČEBNÉ ZDROJE

Obrázkový materiál, časopisy, edukačné programy, vlastné pozorovanie, počítačové programy stavebnice, školský pozemok, herbár, exponáty, architektonické pamiatky a zaujímavosti regiónu.

HODNOTENIE ŽIAKOV

Hodnotenie a klasifikácia žiakov je vykonávaná v zmysle Metodického pokynu č. 19/2015 na hodnotenie a klasifikáciu prospechu a správania žiakov s mentálnym postihnutím – primárne vzdelávanie.

Učiteľ slovne hodnotí výsledky práce žiakov a ich pracovné výkony. Slovné hodnotenie musí obsahovať slovný popis práce a výsledok činnosti žiaka. Spôsob hodnotenia (pečiatka, obrázok, piktogram) si učiteľ zvolí sám. Učiteľ hodnotením motivuje žiakov k lepším výkonom, upozorňuje ich na prípadné nedostatky.

1. ročník
Hudobná výchova

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Predmet hudobná výchova ako jeden z výchovných predmetov je neoddeliteľnou súčasťou výchovy harmonicky rozvinutej osobnosti. Učí žiakov vnímať a prežívať krásu nielen v hudbe, ale aj v iných druhoch umenia. Ciele hudobnej výchovy špeciálnej základnej školy sú podmienené špecifickosťou úloh školy, spoločnými a individuálnymi problémami rozvoja osobnosti žiakov, bezprostrednou fyziologickou pôsobivosťou hudby a možnosťami jej psychoterapeutického pôsobenia.

Cieľom hudobnej výchovy špeciálnej základnej školy je rozvoj hudobnosti žiakov spevom, hrou na jednoduché hudobné nástroje, počúvaním hudby, pohybovým prejavom vychádzajúcim z hudby. Pritom treba rešpektovať ich postihnutie, hudobné schopnosti a zručnosti.

Predmet hudobná výchova vedie žiakov k tomu, aby sa hudba stala súčasťou ich každodenného života. Orientuje žiakov aj v súčasných hudobných žánroch, citlivo ich vedie k tomu, aby sa učili rozlišovať v hudbe kvalitu.

Výchovno-vzdelávacie úlohy hudobnej výchovy plnia žiaci v prítlačivo motivovaných hudobných činnostiach – speváckych, inštrumentálnych, pohybových a posluchových.

Piesne sa učia spievať kultivovaným hlasom, intonačne a rytmicky správne. Osvojujú si základné poznatky o hudobných nástrojoch, rozlišujú ich podľa zvuku. Aktívne sa oboznamujú s Orffovým inštrumentárom, prípadne s ďalšími hudobnými nástrojmi.

Skladby na počúvanie sú vyberané tak, aby boli primerané pre žiakov z hudobnej i obsahovej stránky, aby nadväzovali na poznatky z ostatných zložiek hudobnej výchovy a prispievali k utváraniu kladného vzťahu k hudbe. V priebehu školského roka sa žiaci oboznámia najmenej so siedmimi skladbami na počúvanie. Pri počúvaní skladieb orientovať žiaka aj v súčasnej tvorbe, populárnej tvorbe, ale aj v regionálnej ľudovej tvorbe. Podporovať spontánnu detskú kreativitu, rozvíjať emocionalitu, rozvíjať prepojenie pohybovej, hudobnej a slovesnej kultúry. Chápať hudobnú výchovu ako psychoterapeutický prostriedok hudobnej relaxácie, cieľavedome zameraný na psychickú a somatickú aktivizáciu osobnosti a jej uvoľnenie.

Pohybové vyjadrenie hudby vychádza zo spontánneho prejavu detí, vedie ku kultivovanému pohybu zladenému s hudbou, rytmom a obsahom skladieb.

Hudobná výchova prispieva aj k formovaniu psychických procesov a vlastností žiakov. Pôsobí na ich pozornosť, predstavivosť, pamäť, výrazne ovplyvňuje sluchové vnímanie a obohacuje citový život žiakov.

C I E L E

- rozvíjať zrakové a sluchové vnímanie, sluchovú pamäť a sluchovú diferenciaciu, senzomotorické schopnosti,
- nadväzovať sociálne interakcie prostredníctvom hudby,
- selektovať medzi ľudskou rečou a inými zvukmi.

O B S A H

Počúvanie širšieho repertoáru reprodukovanej hudby (CD, kazeta a pod.).

Rozvíjanie pasívneho vnímania zvukov Orffovho inštrumentária a jednoduchých zvukov vyludzovaných bežnými predmetmi prostredia (šuchotanie papiera, štrnganie kľúčmi, prelievanie tekutiny v zatvorenej fľaši atď.) – najprv s vizuálne vnímaných zdrojom zvuku, potom bez vizuálne vnímaného zdroja zvuku.

Určovanie zdroja zvuku.

Motivácia dieťaťa k vyludzovaniu zvukov na jednoduchých hudobných nástrojoch.

Určovanie vlastností vnímaných zvukov – dĺžky, intenzity (dlhý tón/zvuk – krátky, hlasný – tichý, hudba – ticho, hudba/ľudský hlas – reč).

P R O C E S

Pri speve sa snažíme, aby žiaci mätko nasadzovali tón, uvoľňovali hlasové orgány, učíme ich prirodzene vdychovať a prostredníctvom rôznych podnetných hier upevňovať správnu výslovnosť a artikuláciu. Pri pohybových činnostiach vedíme žiakov k tomu, aby sa naučili pohybom reagovať na zmenu výšky, dĺžky, sily tónov, aby sa podľa rôznych úderov (napr. na bubienok) naučili meniť smer, tempo a druhy chôdze, behu, pochodu i poskokov.

S T R A T É G I E V Y U Č O V A N I A

Používané metódy na hodinách hudobnej výchovy:

- špecifické metódy (metóda zapojenia viacerých kanálov do prijímania informácii, metóda, metóda pozitívneho posilňovania, metóda individuálneho prístupu)
- motivačné (motivačné rozprávanie, motivačný rozhovor, motivačná demonštrácia, pochvala, povzbudenie a kritika)
- slovné metódy (rozprávanie, vysvetľovanie, riadený rozhovor)

- metóda imitačná – napodobňovanie podľa počutia
- praktické metódy v podobe hudobných činností
- metóda sprostredkovania hudobných poznatkov a hudby učiteľom a v interakcii učiteľ a žiak
- hra ako metóda
- metódy demonštračné (demonštrácia akustického záznamu)
- metódy opakovania a precvičovania vedomostí.

Z organizačných foriem sa sústreďíme na frontálnu a individuálnu prácu so žiakmi.

UČEBNÉ ZDROJE

Obrazový a obrázkový materiál, časopisy, edukačné programy, vlastné pozorovanie, internet, audio nahrávky, hudobné nástroje, CD a DVD nosiče, počítačové programy.

HODNOTENIE ŽIAKOV

Hodnotenie a klasifikácia žiakov je vykonávaná v zmysle Metodického pokynu č. 19/2015 na hodnotenie a klasifikáciu prospechu a správania žiakov s mentálnym postihnutím – primárne vzdelávanie.

Učiteľ slovne hodnotí výsledky práce žiakov a ich pracovné výkony. Slovné hodnotenie musí obsahovať slovný popis práce a výsledok činnosti žiaka. Spôsob hodnotenia (pečiatka, obrázok, piktogram) si učiteľ zvolí sám. Učiteľ hodnotením motivuje žiakov k lepším výkonom, upozorňuje ich na prípadné nedostatky.

1. ročník
V ý t v a r n á v ý c h o v a

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Vo vzdelávaní žiakov s mentálnym postihnutím má nezastupiteľné miesto aj predmet výtvarná výchova. Výtvarné aktivity napomáhajú žiakom s mentálnym postihnutím rozvíjať grafomotorické zručnosti, hrubú a jemnú motoriku. Na základe rozvoja jemnej motoriky sa rozvíjajú aj komunikačné schopnosti, expresívna a receptívna zložka reči, a aj nonverbálna forma komunikácie.

Výchovno-vzdelávacie ciele predmetu výtvarná výchova pre žiakov s mentálnym postihnutím vychádzajú zo všeobecne stanovených cieľov výtvarnej výchovy ako vyučovacieho predmetu a zo všeobecne stanovených cieľov vzdelávania žiakov s mentálnym postihnutím:

- rozvoj jemnej a hrubej motoriky,
- rozvoj koordinovaného pohybu rúk,
- rozvoj senzomotorickej koordinácie,
- rozvoj laterality
- rozvoj priestorovej orientácie,
- rozvoj koordinácie oko – ruka,
- rozvoj pozornosti,
- rozvoj priestorovej pamäti,
- rozvoj vnímania,
- rozvoj kreativity a improvizácie,
- spoločné výtvarné aktivity pomocou napodobňovania.

Výchovno-vzdelávacie ciele a niektoré aktivity výtvarnej výchovy sa prelínajú s cieľmi a činnosťami iných vyučovacích predmetov, a to najmä s predmetmi slovenský jazyk, hudobná výchova, telesná výchova a pracovné vyučovanie.

C I E L E

- Rozvíjať koordinovaný pohyb rúk,
- rozvíjať koordináciu oko – ruka,
- rozvíjať senzomotorickú koordináciu,
- rozvíjať percepciu,
- rozvíjať zmyslové vnímanie.

O B S A H

Kresba (mäkká ceruza, rudka, krieda, suchý pastel, voskový pastel)

- Kresba kruhov, špirály, vlnovky.
- Kreslenie tvarovo nenáročných predmetov: strom, ker, lopta, klbko.
- Napodobňovanie jednoduchých tvarov.
- Maľovanky – vyfarbovanie.

Maľba (tampón, drievko, akvarelové farby, temperové farby)

- Liatie, kvapkanie, odtlačanie farby.
- Hra s farbou: dotváranie farebných škvŕn drievkom, prstami.

Modelovanie (plastelína, modurit)

- Manipulácia s modelovacími materiálmi – miesenie modelovacej hmoty jednou a oboma rukami, šúľanie, stláčanie, valkanie, vytváranie tvarov jednoduchých predmetov: guľôčka, had, ovocie.
- Používanie štipcov – vyštipnúť malé kúsky z plastelíny.

P R O C E S

Žiaci majú možnosť pracovať aj v iných polohách ako sediačky, napr. postojáčky, podľa formátu papiera. Pracujú aj na veľkej ploche, na tabuli, na baliacom papieri, v piesku. Od veľkých formátov prechádzajú k menším, striedajú ich podľa účelu.

S T R A T É G I E V Y U Č O V A N I A

Pri vyučovaní výtvarnej výchovy je vhodné používať tieto metódy a organizačné formy vyučovania:

- motivačné (motivačné rozprávanie, motivačný rozhovor, pochvala, povzbudenie)
- expozičné (slovné metódy – rozprávanie, opis, vysvetľovanie, rozhovor, dramatizácia, metódy sprostredkovaného prenosu poznatkov – demonštračné, manipulácia s predmetmi, metódy samostatnej práce – práca s farbičkami, ceruzou, suchým pastelom, voskovým pastelom, rudkou, vodovými a temperovými farbami, plastelínou, moduritom)
- fixačné (metódy precvičovania a zdokonaľovania).

U Č E B N É Z D R O J E

Ukážky výtvarného umenia, umelecká tvorby pre deti, predlohy, ilustrácie kníh a časopisov pre deti, detské encyklopédie, detské časopisy, filmy, IKT.

H O D N O T E N I E Ž I A K O V

Hodnotenie a klasifikácia žiakov je vykonávaná v zmysle Metodického pokynu č. 19/2015 na hodnotenie a klasifikáciu prospechu a správania žiakov s mentálnym postihnutím – primárne vzdelávanie.

Učiteľ slovne hodnotí výsledky práce žiakov a ich pracovné výkony. Slovné hodnotenie musí obsahovať slovný popis práce a výsledok činnosti žiaka. Spôsob hodnotenia (pečiatka, obrázok, piktogram) si učiteľ zvolí sám. Učiteľ hodnotením motivuje žiakov k lepším výkonom, upozorňuje ich na prípadné nedostatky.

1. ročník

Telesná a športová výchova

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Ciele a obsah predmetu telesná a športová výchova sú zamerané na dosiahnutie optimálneho telesného a pohybového rozvoja žiakov s mentálnym postihnutím, vypestovanie pozitívneho vzťahu k pohybu, cvičeniu a športu v rámci ich možností a schopností.

S rozvíjaním pohybovej aktivity úzko súvisí rozvoj poznávacej činnosti, nakoľko pri pohybových aktivitách pôsobíme aj na rozvoj psychických funkcií – na vnímanie, pozornosť, pamäť, myslenie, fantáziu a reč. Po určení motorickej a senzomotorickej vývinovej úrovne žiaka sa treba zamerať na utváranie účelových pohybových zručností, kompenzáciu motorických nedostatkov, elimináciu nevhodných motorických prejavov a pohybových stereotypii a tiež na rozvoj komunikačných schopností, s pozitívnym dopadom – okrem rozvoja motoriky a pohybových schopností – aj na jeho percepciu, kognitívne a sociálne funkcie.

Ciele telesnej a športovej výchovy žiakov s mentálnym postihnutím vychádzajú zo všeobecne stanovených cieľov telesnej a športovej výchovy ako vyučovacieho predmetu vo výchovno-vzdelávacom procese, pričom je potrebné ich prispôbiť a doplniť na základe nutnosti zohľadnenia špecifik vývinu a prejavov žiakov s mentálnym postihnutím

- zvýšenie fyzickej zdatnosti a kondície žiaka,
- zlepšenie senzomotorických schopností,
- zvýšenie úrovne základných pohybových schopností,
- rozvoj cielených a koordinovaných pohybov s dôrazom na meniace sa prostredie a meniace sa aktivity,
- rozvoj prijateľných foriem pohybových aktivít s dôrazom na aktuálny sociálny kontext,
- osvojenie a upevnenie hygienických návykov,
- rozvoj verbálnych schopností,
- funkčne využívať komunikačné prostriedky vo vzťahu k telovýchovným aktivitám,
- zlepšiť prijímanie fyzického kontaktu s iným človekom,
- dodržiavať stanovené pravidlá pri fyzickej aktivite,
- spolupracovať a byť funkčným článkom vo vzájomnej interakcii s inými osobami,
- dodržiavať poradie v skupine,
- uplatňovať sebakontrolu pri pohybovej aktivite,
- zvládať účasť na hrových aktivitách s výmenou rolí,
- vedieť sa prispôbiť požiadavkám skupiny,
- uplatňovať napodobňovanie pri spoločných pohybových aktivitách,
- uvedomovať si jednotlivé časti svojho tela vo vzťahu k riadenému pohybu,
- vnímať smer v súvislosti s pohybom a orientáciou v priestore (hore, dolu, dopredu, dozadu, vpravo, vľavo...),
- rozvoj hrubej aj jemnej motoriky,
- rozvoj pohybovej koordinácie,
- rozvoj koordinácie oko – ruka,
- rozvoj pozornosti,
- rozvoj priestorovej a časovo – sledovej pamäti,
- rozvoj kreativity a improvizácie,
- rozvoj schopnosti generalizovať.

Uvedené ciele sa dosahujú prostredníctvom telovýchovných aktivít uvedených v obsahu predmetu:

- poznatky z telesnej kultúry, terminológia (druhy športov, cvikov, pohybov a polôh tela a častí tela pri telovýchovných činnostiach, častí tela, pomenovanie telocvičného náradia, náčinia a používaných pomôcok, atď.),
- základy poradových cvičení (povely poradových cvičení),
- prípravné, kondičné, koordinačné, kompenzačné, uvoľňovacie, vytrvalostné, obratnostné, relaxačné cvičenia,
- pohybové hry,
- rytmické hry a základy tanca,
- základy atletiky,
- turistika, resp. aj plávanie.

Na telesnej a športovej výchove sa využíva štandardné telocvičné náčinie a náradie a ďalšie vhodné pomôcky: lavička, švédka debna, rebriny, trampolína, molitanové podložky, lopty, plastové obruče, kolky, farebná lepiaca páska, farebné fólie a rôzne ďalšie telocvičné náradie.

C I E L E

- rozvoj sociálnych a komunikačných schopností v aktívnej interakcii s prostredím pri pohybových aktivitách,
- učenie funkčného používania komunikačných prostriedkov,
- aktívna spolupráca pri vykonávaní hygienických úkonov v súvislosti s telovýchovnými aktivitami,
- učenie prijatia pravidiel,
- učenie kooperácie,
- vytvorenie sebakontroly,
- učenie prispôsobenia sa k požiadavkám skupiny,
- rozvíjanie schopnosti realizovať spoločné pohybové aktivity pomocou napodobňovania,
- učenie poradovosti,
- uvedomenie si vlastného tela,
- rozvoj koordinácie oko – ruka.

O B S A H

Zdravotné cvičenia

Cvičenia zamerané na posilňovanie, uvoľňovanie a preťahovanie jednotlivých svalových skupín, na získavanie návykov správneho držania tela. Jazda na rehabilitačnom bicykli.

Kondičné cvičenia

Chôdza – správne držanie tela pri chôdzi, voľný pohyb rúk počas chôdze, chôdza daným smerom, chôdza po čiare, lane, a pod., chôdza v zástupe za učiteľom, nácvik rytmickej chôdze. Prekračovanie nízkych prekážok pri chôdzi.

Beh – nácvik tichého našľapovania pri behu, nácvik dvíhania nôh, ohýbanie v kolenách, nácvik vybehnutia na daný signál, beh po celej ploche, beh v zástupe za učiteľom, beh v danom tempe, ktorý zodpovedá prirodzenému tempu detskej chôdze.

Skoky – poskoky na mieste znožmo a striedavo na jednej, druhej nohe, skoky z miesta, skok cez čiaru, zoskok z výšky 10-15 cm do drepu.

Lezenie – ľubovoľným spôsobom smerom dopredu, podliezanie, preliezanie vhodných prekážok.

Hádzanie a chytanie – nácvik chytania lopty gúľajúcej sa po zemi, po mierne šikmej ploche, hodenej učiteľom. Podávanie lopty učiteľovi, spolužiakovi. Manipulácia s rôznymi drobnými predmetmi: zbieranie, podávanie, upratovanie, skladanie, prenášanie.

Cvičenia s využitím švédskej lavičky, švédskej debny. Výstup na lavičku, prechod po lavičke, zostup z lavičky. Sed na švédskej debne, kľak, preliezanie dielov švédskej debny.

Základy akrobatických cvičení

Sed roznožmo s predklonom, rovnovážny postoj na jednej nohe. Aktivity na rozvoj rovnováhy, lateralitu a koordináciu pohybov. Návrik prvej fázy kotúľa vpred.

Sezónne činnosti

V zimnom období hry na snehu, návrik chôdze po klzkej ploche, sánkovanie sa na miernom svahu. V jarnom a letnom období turistika, plávanie.

Kolektívne činnosti

Kolektívne hry spojené s návrikom chôdze a behu.

Loptové hry – gúľanie, podávanie.

Hudobno – pohybové hry

Koordinácia pohybu v rytme hudby. Hudobno–pohybové hry: riekanky, detské pesničky spojené so symbolizáciou pohybov a aktivít.

Koordináčne a relaxačné cvičenia

Cvičenia zamerané na uvedomenie si telesnej schémy. Návrik správneho dýchania.

PROCES

Aktivity sú zamerané na správne držanie tela a na zvládnutie základných pohybových zručností. Zameriavame sa na zvládnutie základných pohybových zručností – chôdze a behu, na rozvíjanie a posilňovanie fyzickej zdatnosti formou kondičných cvičení. Medzi cvičenia zaraďujeme aj zdravotné cviky, ako aj jednoduché akrobatické cvičenia, ktoré pomáhajú prekonávať strach.

STRATÉGIE VYUČOVANIA

Metódy využívané počas hodín telesnej a športovej výchovy:

- špecifické metódy (metóda zapojenia viacerých kanálov do prijímania informácií, metóda, metóda pozitívneho posilňovania, metóda individuálneho prístupu)
- metódy sprostredkovaného prenosu poznatkov (demonštračné metódy, pozorovanie, ukážka)
- motivačné (motivačné rozprávanie, motivačný rozhovor, motivačná demonštrácia, pochvala, povzbudenie a kritika)
- slovné metódy (vysvetľovanie, popis)
- metódy rozvoja pohybových schopností
- hra ako metóda
- metódy opakovania a precvičovania zručností.

Z organizačných foriem sa sústredíme na frontálnu, skupinovú a individuálnu prácu so žiakmi. Hodiny realizovať v telocvični, na školskom ihrisku a v okolí školy.

UČEBNÉ ZDROJE

Športové náradie a náčinie, audio nahrávky, DVD nosiče, obrazový a obrázkový materiál, návšteva športovísk v meste, možnosti ponúkané voľnou prírodou.

HODNOTENIE ŽIAKOV

Hodnotenie a klasifikácia žiakov je vykonávaná v zmysle Metodického pokynu č. 19/2015 na hodnotenie a klasifikáciu prospechu a správania žiakov s mentálnym postihnutím – primárne vzdelávanie.

Učiteľ slovne hodnotí výsledky práce žiakov a ich pracovné výkony. Slovné hodnotenie musí obsahovať slovný popis práce a výsledok činnosti žiaka. Spôsob hodnotenia (pečiatka, obrázkov, piktogram) si učiteľ zvolí sám. Učiteľ hodnotením motivuje žiakov k lepším výkonom, upozorňuje ich na prípadné nedostatky.

Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program pre žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia – variant C
Názov ŠkVP	Kľúč k ceste poznania
Stupeň vzdelania	ISCED 1 (primárne vzdelanie)
Dĺžka štúdia	desať ročníkov s možnosťou zriadenia prípravného ročníka
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Druh školy	štátna, s právnou subjektivitou
Dátum platnosti	od 01.09.2016
Miesto vydania	Špeciálna základná škola, Třebíčska 16, Humenné

PaedDr.Olekšáková Helena
riaditeľka školy

Telefónne číslo: 057/7722873
E -mail: spec_zs_he@stonline.sk

▪ **Rámcový učebný plán pre žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia - variant C**

Vzdelávacia časť	Predmet/ročník	Prip	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	Spolu
Jazyk a komunikácia	rozvíjanie komunikačnej zručností	4	4	4	4	4	3+1	3+1	3	3	3	3	38+2
	rozvíjanie sociálnych zručností	2	2	2	2	2	2	2	1	1	1	1	18
	rozvíjanie grafomotorických zručností	2	2	2	2+1	1+1	1+1	1+1	1+1	1+1	1+1	1+1	15 + 8
Matematika a informatická výchova	matematika	2+1	2+2	2+2	2+1	2+1	2+1	2+1	2+1	2+1	2+1	2+1	22 + 13
	informatika								0,5+0,5	0,5+0,5	0,5+0,5	0,5+0,5	2 + 2
Človek a príroda	vecné učenie	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	11
Človek a hodnoty	etická /náboženská výchova								1	1	1	1	4
Človek a svet práce	pracovné vyučovanie	2	2	2	2	3	3	3	2,5+0,5	2,5+0,5	2,5+0,5	2,5+0,5	27 + 2
Umenie a kultúra	hudobná výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	11
	výtvarná výchova	1+1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	11 + 1
Zdravie a pohyb	zdravotná telesná výchova	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	33
Základ		18	18	18	18	18	17	17	17	17	17	17	192
Voliteľné hodiny		2	2	2	2	2	3	3	3	3	3	3	28
Spolu:		20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	220

Poznámky:

- Predmet zdravotná telesná výchova bude vyučovaný podľa časovo – tematických plánov v telocvični, exteriéri alebo v relaxačno – rehabilitačnej učebni

Školský učebný plán vzdelávacieho variantu C – 1. ročník

Vzdelávacia oblasť	Predmet	Počet hodín v 1. ročníku		
		Povinné hodiny	Voliteľné hodiny	Povinné voliteľné hodiny +
Jazyk a komunikácia	rozvíjanie komunikačnej schopnosti	4		4
	rozvíjanie sociálnych zručností	2		2
	rozvíjanie grafomotorických zručností	2		2
Matematika práca s informáciami	matematika	2	2	4
	informatika			
Človek a príroda	vecné učenie	1		1
Človek a hodnoty	etická/ náboženská výchova			
Človek a svet práce	pracovné vyučovanie	2		2
Umenie a kultúra	hudobná výchova	1		1
	výtvarná výchova	1		1
Zdravie a pohyb	zdravotná telesná výchova	3		3
Spolu		18	2	20

Rozsah výučby jednotlivých predmetov a ich zložiek v 1. ročníku vzdelávacieho variantu C

Názov predmetu	Týždenný rozsah výučby	Ročný rozsah výučby
Rozvíjanie komunikačnej schopnosti	4	132
Rozvíjanie sociálnych zručností	2	66
Rozvíjanie grafomotorických zručností	2	66
Matematika	4	132
Vecné učenie	1	33
Pracovné vyučovanie	2	66
Hudobná výchova	1	33
Výtvarná výchova	1	33
Zdravotná telesná výchova	3	99
Spolu	20	660

NÁVRH TEMATICKÝCH OKRUHOV VOLITEĽNÝCH PREDMETOV

Pri tvorbe školského vzdelávacieho programu sme brali do úvahy regionálnu polohu našej školy, zloženie žiakov triedy, ich stupeň postihnutia, prostredie z ktorého prichádzajú ako aj materiálno-technické vybavenie školy. Preto sme povinnú časť Štátneho vzdelávacieho programu doplnili nasledovne:

1. ročník

Matematika - 2 hod. týždenne

Nakoľko časová dotácia 2 hodín matematiky týždenne vo variante C nepostačuje, rozhodli sme sa predmet rozšíriť o 2 hodiny, v ktorej budú prevažne hravou formou prehlbované a upevňované získané vedomosti a zručnosti.

Učebné osnovy

1. ročník

Rozvíjanie komunikačnej schopnosti

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Vyučovací predmet rozvíjanie komunikačnej schopnosti (ďalej len RKS) je určený pre všetkých žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia vzhľadom na to, že v klinickom obraze mentálnej retardácie sa vyskytujú sprievodné prejavy v neuro-psychickom vývine, vo vývine motoriky, psychiky, citov, vôle a najmä v oblasti komunikácie a reči. Komunikačná schopnosť je komplexná schopnosť človeka vedome a podľa patričných noriem používať jazyk ako systém znakov a symbolov v celej jeho komplexnosti a vo všetkých jeho formách a to za účelom realizovania určitého komunikačného zámeru.

Komplexnosť znamená, že táto schopnosť zahŕňa všetky jazykové roviny (foneticko-fonologickú, lexikálno-sémantickú, morfológicko-syntaktickú, pragmatickú); pokiaľ ide o formy, komunikačná schopnosť zahŕňa všetky spôsoby komunikovania (napríklad hovorený, grafický, neverbálny spôsob komunikácie). Preto je obsah predmetu RKS zameraný na všetky roviny jazyka a všetky formy komunikácie. Narušená komunikačná schopnosť detí s mentálnym postihnutím má špecifickú etiológiu, symptomatológiu aj metódy intervencie. U detí s mentálnym postihnutím býva zvyčajne vývin reči oneskorený alebo obmedzený. Obsah vyučovacieho predmetu RKS je rámcový. Postupuje sa v súlade so zákonitosťami vývinu reči a myslenia žiaka, rešpektujúc priebežne úroveň všetkých jeho schopností (motorika, poznávacie procesy).

C I E L E

- ukazovanie využívať ako prostriedok vyjadrovania voľby,
- zmiernovať rušivé správanie, spôsobené frustráciou z neschopnosti komunikovať,
- budovať základy receptívneho a expresívneho označovania,
- rozvíjať symbolickú reprezentáciu (symbol fotografie reprezentuje predmet, príp. symbol obrázku reprezentuje predmet),
- vyjadrovať potrebu piť a jesť,
- komunikovať základné hygienické potreby,
- vedieť manipulovať s obrázkami podľa pokynov,
- naučiť sa ukladať plošné predmety/kartičky s obrázkami do radu zľava doprava,
- vedieť ukázať prstom na učiteľom pomenovaný objekt na stole/na obrázku.

O B S A H

Vytváranie schopnosti vyjadrovania výberu, voľby.
Priradovanie rovnakých obrázkov (zobrazujúcich rovnaké predmety, osoby a zvieratá), priradovanie rovnakých obrázkov (zobrazujúcich rovnaké činnosti).176
Vyjadrovanie špecifických potrieb: piť a jesť nadviazaním očnému kontaktu so súčasným použitím ukazovania na reálne predmety (ak primárne potreby nie sú pre dieťa dostatočnou motiváciou zvolíme iné, pre dieťa motivujúce potreby, ktoré musí vyjadriť rovnakým spôsobom).
Rozšírenie aktívnej a pasívnej slovnej zásoby s prihliadnutím na osobitosti žiaka.
Príprava na čítanie – oboznámenie sa s leporelami, knihami.
Nácvik správneho sedenia pri manipulácii s drobnými predmetmi, šablónou, papierom, knižkou, písacími a kresliacimi potrebami.
Rozvíjanie základných schopností súvisiacich s akceptovaním a vnímaním činností a predmetov dôležitých pre osvojovanie si práce s písmenami – vnímanie tvaru, obrysu, ukladanie drobných predmetov vedľa seba (zľava doprava), vytváranie určených medzier medzi nimi a pod.,
Upriamanie pozornosti na určený predmet, obrázok s určitou jeho vlastnosťou, pomenovávanie predmetov, javov, činností.

P R O C E S

Využívanie metód a techník augmentatívnej a alternatívnej komunikácie (AAK) – posunky, prstová abeceda, obrázkové systémy, piktogramy a iné; systémy používajúce multimediálnu techniku.

S T R A T É G I E V Y U Č O V A N I A

Prevahu používaných metód tvoria:

- modifikované vyučovacie metódy,

- špecifické metódy (metóda viacnásobného opakovania informácií, metóda nadmerného zvýraznenia informácie, metóda nadmerného zvýraznenia informácie inštrukčnými médiami, metóda zapojenia viacerých kanálov do prijímania informácií, metóda optimálneho kódovania, metóda intenzívnej spätnej väzby, metóda algoritmickej obsahu vzdelávania, metóda pozitívneho posilňovania, metóda individuálneho prístupu,
- metódy a techniky augmentatívnej a alternatívnej komunikácie (AAK) – posunky, prstová abeceda, obrázkové systémy, piktogramy a iné; systémy používajúce multimediálnu techniku.

Z organizačných foriem sa sústreďíme na individuálnu prácu so žiakmi.

UČEBNÉ ZDROJE

Pracovné listy, omalovánky, IKT technika, hračky, modely, CD, DVD, odborná literatúra, obrázkové systémy, piktogramy a iné; systémy používajúce multimediálnu techniku.

HODNOTENIE ŽIAKOV

Hodnotenie a klasifikácia žiakov je vykonávaná v zmysle Metodického pokynu č. 19/2015 na hodnotenie a klasifikáciu prospechu a správania žiakov s mentálnym postihnutím – primárne vzdelávanie.

Žiak sa v procese výchovy a vzdelávania hodnotí priebežne a celkovo. Učiteľ slovne hodnotí výsledky práce žiakov a ich pracovné výkony. Slovné hodnotenie musí obsahovať slovný popis práce a výsledok činnosti žiaka. Spôsob hodnotenia (pečiatka, obrázok, piktogram) si učiteľ zvolí sám. Učiteľ hodnotením motivuje žiakov k lepším výkonom, upozorňuje ich na prípadné nedostatky.

1. ročník

Rozvíjanie sociálnych zručností

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Z oblastí, ktoré sú pri mentálnom postihnutí poškodené, je najmarkantnejšie poškodenie v oblasti sociálnych zručností a komunikačnej schopnosti. Rozvíjanie sociálnych zručností je preto jedným zo základných cieľov výchovno-vzdelávacieho procesu detí s mentálnym postihnutím.

Cieľom predmetu rozvíjanie sociálnych zručností je vytvorenie, resp. komunikačnej schopnosti s atribútmi prostriedku vyjadrovania potrieb, nadväzovania kontaktov, ako aj výmeny informácií a vo vyšších ročníkoch aj vyjadrovanie vlastných emocionálnych stavov a ich „čítanie“ zo správania iných ľudí. Prvoradým cieľom vzdelávania je sociálne správanie zodpovedajúce veku dieťaťa, úrovni jeho schopností, resp. rozvíjanie a učenie základných predpokladov týchto zručností. Neoddeliteľnou súčasťou sociálneho správania sú schopnosti, ktoré napomáhajú sociálnej integrácii, tzv. integračné zručnosti, t.j. nadväzovanie a udržanie vzťahov, trávenie voľného času atď., a v neposlednom rade samoobslužné schopnosti. Integráciu v dospelosti ovplyvňujú schopnosti postarať sa o seba, o domácnosť.

Okrem vyučovacích hodín predmetu rozvíjanie sociálnych zručností sa na rozvíjaní a upevňovaní sociálnych zručností podieľajú ďalšie vyučovacie predmety, najmä rozvíjanie komunikačnej schopnosti a pracovné vyučovanie.

CIELE

- rozvíjať spoluprácu pri vykonávaní hygienických návykov,
- rozvíjať spoluprácu pri stravovaní,
- rozvíjať základy sociálnych interakcií,
- rozvíjať základy neverbálnej imitácie,

– vytvárať základné zručnosti - predpoklady domácich zručností.

OBSAH

Vyjadrovanie potreby: piť a jesť nadviazaním očného kontaktu so súčasným použitím ukazovania na predmetné symboly.

Vyjadrenie potreby ísť na WC (na malú i veľkú potrebu) prostredníctvom reálneho komunikačného symbolu, resp. predmetného symbolu.

Spolupráca pri obliekaní (a vyzliekaní) niektorých jednoduchých častí oblečenia, ak ich má dieťa pripravené.

Spolupráca pri vykonávaní hygienických návykov, pri umývaní rúk, tváre, ich utieraní, pri čistení zubov, fúkaní nosa a používaní toaletného papiera.

Spolupráca pri stravovaní: samostatné používanie lyžice a vidličky, naznačovanie používania nožička na naberanie a naznačovanie krájania jedla, samostatné používanie servítky.

Priradovanie rovnakých farieb (vývinovo: červená - modrá, zelená - žltá - oranžová, hnedá - čierna - ružová - sivá, biela).

Priradovanie rovnakých tvarov (vývinovo: kruh - štvorec, trojuholník - obdĺžnik, kosoštvorec).

Otváranie a zatváranie rôznych balení, v ktorých sú uložené potraviny a veci používané v domácnosti (nádoby, škatule, tuby, vrecká atď.).

Nalievanie z džbánu, prestieranie pre seba samého minimálnou pomocou učiteľa.

PROCES

Schopnosť počúvať nacvičujeme na krátkych, jednoduchých príbehoch, opakujúcich sa dejoch, v ktorých vystupujú najviac 2- 3 postavy. Podľa individuálnych kapacít žiaka učíme spolupracovať pri jednoduchých domácich činnostiach. Učíme žiaka nazývať spolužiakov v triede krstným menom, pomenovať osoby, s ktorými prichádza do kontaktu v školskom prostredí.

STRATÉGIE VYUČOVANIA

Metódy využívané počas hodín:

- modifikované vyučovacie metódy
- špecifické metódy (metóda viacnásobného opakovania informácii, metóda nadmerného zvýraznenia informácie, metóda nadmerného zvýraznenia informácie inštrukčnými médiami, metóda zapojenia viacerých kanálov do prijímania informácii, metóda optimálneho kódovania, metóda intenzívnej spätnej väzby, metóda algoritmizácie obsahu vzdelávania, metóda pozitívneho posilňovania, metóda individuálneho prístupu
- metódy a techniky augmentatívnej a alternatívnej komunikácie (AAK) – posunky, prstová abeceda, obrázkové systémy, piktogramy a iné; systémy používajúce multimediálnu techniku.

Z organizačných foriem sa sústreďujeme na individuálnu prácu so žiakmi.

UČEBNÉ ZDROJE

Pracovné listy, omaľovánky, IKT technika, hračky, modely, CD, DVD, odborná literatúra, obrázkové systémy, piktogramy, systémy používajúce multimediálnu techniku.

HODNOTENIE ŽIAKOV

Hodnotenie a klasifikácia žiakov je vykonávaná v zmysle Metodického pokynu č. 19/2015 na hodnotenie a klasifikáciu prospechu a správania žiakov s mentálnym postihnutím – primárne vzdelávanie.

Žiak sa v procese výchovy a vzdelávania hodnotí priebežne a celkovo. Učiteľ slovne hodnotí výsledky práce žiakov a ich pracovné výkony. Slovné hodnotenie musí obsahovať slovný

popis práce a výsledok činnosti žiaka. Spôsob hodnotenia (pečiatka, obrázok, piktogram) si učiteľ zvolí sám. Učiteľ hodnotením motivuje žiakov k lepším výkonom, upozorňuje ich na prípadné nedostatky.

1. ročník

Rozvíjanie grafomotorických zručností

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Okrem vyučovacích hodín predmetu rozvíjanie grafomotorických zručností sa na rozvíjaní a upevňovaní grafomotorických zručností podieľajú ďalšie vyučovacie predmety, najmä výtvarná výchova.

Vzhľadom na to, že od prevažnej väčšiny žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia nie je možné vyžadovať písanie písaným písmom a pre ich praktický život táto forma písma nemá praktický význam, je vhodné naučiť ich dorozumieť sa písomnou formou pri použití písmen veľkej tlačenej abecedy. K nácviku písmen malej a veľkej písanej abecedy pristupujeme len u detí s vhodnými dispozíciami na túto činnosť. Nácvik písaných tvarov písma vtedy nacvičujeme súčasne s nácvikom ich čítania. Ako účinné pomôcky na vyučovanie rozvíjania grafomotorických zručností a písania okrem písacích nástrojov (hrubé voskové farby, kriedy, pastelky, ceruzky, neskôr pero), kartičiek s písmenami a obrázkami, je vhodné využívať reliéfne makety jednoduchých geometrických a iných tvarov na obkresľovanie a výkresy s predpísanými slovami, textami a nalepenými obrázkami, ktoré sa vložia do fólie, na ktorú žiak zmazateľnou fixkou môže dopĺňať vynechané písmená, slová. Poradie preberaných hlások a písmen si môže učiteľ prispôbovať podľa vybranej používanej učebnice. Dĺžku času preberania jednotlivých hlások a písmen učiteľ prispôbuje individuálnym schopnostiam žiakov.

CIELE

- Zlepšiť hrubú a jemnú motoriku rúk,
- zlepšiť jemnú motoriku prstov.

OBSAH

Driblovanie s loptou, šitie jednoduchých stehov, navliekanie ihly.

Hra s prstovými farbami, pieskom, vodou, plastelínou.

Hra s kockami, skladanie plošných skladačiek, strihanie, manipulácia s jednoduchými „remeselnými a kuchynskými“ detskými nástrojmi, imitovanie zložitejšieho postavenia prstov.

Uvoľňovacie, relaxačné cvičenia. Nácvik správneho držania písacích potrieb a správne sedenie pri písaní.

PROCES

Pri grafomotorických činnostiach používame mäkké ceruzky, používame fólie, na ktoré žiak píše zmazateľnou fixkou. Grafický záznam vhodne motivujeme a sprevádzame slovom. Postupne zvyšujeme nároky na presnosť vykonania.

STRATÉGIE VYUČOVANIA

Najčastejšie používame nasledujúce metódy:

- modifikované vyučovacie metódy
- špecifické metódy (metóda viacnásobného opakovania informácii, metóda nadmerného zvýraznenia informácie, metóda nadmerného zvýraznenia informácie inštrukčnými médiami, metóda zapojenia viacerých kanálov do prijímania informácii, metóda

optimálneho kódovania, metóda intenzívnej spätnej väzby, metóda algoritmickej organizácie obsahu vzdelávania, metóda pozitívneho posilňovania, metóda individuálneho prístupu

- metódy a techniky augmentatívnej a alternatívnej komunikácie (AAK) – posunky, prstová abeceda, obrázkové systémy, piktogramy a iné; systémy používajúce multimediálnu techniku.

Z organizačných foriem sa sústreďujeme na individuálnu prácu so žiakmi. Ako účinné pomôcky na vyučovanie rozvíjania grafomotorických zručností a písania okrem písacích nástrojov (hrubé voskové farby, kriedy, pastelky, ceruzky, neskôr pero), kartičiek s písmenami a obrázkami, je vhodné využívať reliéfne makety jednoduchých geometrických a iných tvarov na obkresľovanie a výkresy s predpísanými slovami, textami a nalepenými obrázkami, ktoré sa vložia do fólie, na ktorú žiak zmazateľnou fixkou môže dopĺňať vynechané písmená, slová.

UČEBNÉ ZDROJE

Pracovné listy, omalovánky, IKT technika, výučbové programy, knihy, obrázkové systémy, piktogramy, výtvarné a pracovné techniky.

HODNOTENIE ŽIAKOV

Hodnotenie a klasifikácia žiakov je vykonávaná v zmysle Metodického pokynu č. 19/2015 na hodnotenie a klasifikáciu prospechu a správania žiakov s mentálnym postihnutím – primárne vzdelávanie.

Žiak sa v procese výchovy a vzdelávania hodnotí priebežne a celkovo. Učiteľ slovne hodnotí výsledky práce žiakov a ich pracovné výkony. Slovné hodnotenie musí obsahovať slovný popis práce a výsledok činnosti žiaka. Spôsob hodnotenia (pečiatka, obrázok, piktogram) si učiteľ zvolí sám. Učiteľ hodnotením motivuje žiakov k lepším výkonom, upozorňuje ich na prípadné nedostatky.

1. ročník

M a t e m a t i k a

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Vyučovanie matematiky sa snaží poskytnúť všetkým žiakom spôsobom primeraným ich mentálnej úrovni a adekvátnymi formami a metódami také matematické vzdelanie, ktoré im umožní riešiť najnutnejšie problémy a úlohy praktického života.

Individuálnym prístupom získava žiak prostredníctvom matematiky základné matematické vedomosti, zručnosti a návyky tak, aby ich v rozsahu svojich individuálnych schopností a možností, na svojom aktuálnom stupni vývinu dokázal v živote prirodzene aplikovať.

Ciele predmetu matematika sú kladené tak, aby bol obsah a proces vzdelávania orientovaný na žiaka, aby prostredníctvom individuálneho, názorného prístupu pôsobili na pozitívny kognitívny rozvoj a v konečnom dôsledku aj na rozvoj celej osobnosti žiaka s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia. Hranice obsahu učiva jednotlivých ročníkov nesmú byť prekážkou pre efektívne vzdelávanie žiaka.

Časová potreba a množstvo obsahu učiva sa prispôbuje individuálnym schopnostiam žiaka.

- Je potrebné klásť dôraz nielen na obsah vzdelávania, ale predovšetkým na prístup ku žiakovi, na výber vhodných metód, foriem, didaktických prostriedkov a pomôcok a v neposlednej rade aj na vhodné učebné prostredie.

Je potrebné zvoliť inú formu sprostredkovania učiva. Môžu to byť rôzne pracovné listy, manipulácia s konkrétnymi predmetmi, obrázkami, pracovné úlohy uložené v škatuliach, výučba prostredníctvom počítača a podobne. Záleží na osobitostiach žiaka, je potrebné adekvátne reagovať na jeho potreby, schopnosti a možnosti. To si vyžaduje cieľavedomú a

namáhavú prácu pedagóga, využívajúc jeho vedomostný, kreatívny, flexibilný a ľudský potenciál.

Učivo má byť prezentované takými formami a metódami, ktoré sú pre daného žiaka najpriateľnejšími. Je treba mať na zreteli, že nie je podstatné to, aby si žiak osvojil čo najväčšie množstvo učiva, ale aby osvojené učivo vedel v čo najväčšej miere využívať v praktickom živote.

C I E L E

Rozvíjať schopnosť diskriminovať a triediť činnosti bežného denného života, predmety, vlastnosti, stavy a pod., podľa určitých kritérií, ako predpokladu rozvíjania základných matematických zručností a návykov, pochopiť množstvo 1.

O B S A H

- Porovnávanie predmetov podľa vlastností: množstvo, veľkosť, farba, tvar,
- triedenie predmetov podľa vlastností: množstvo, veľkosť, farba, tvar,
- vzťahy: všetko – nič, všetci – nikto,
- orientácia v priestore. Vzťahy: dopredu – dozadu,
- priradovanie predmetov k rovnakým predmetom,
- priradovanie predmetov k tomu, čo ich dopĺňa,
- vyhľadávanie rovnakých predmetov,
- skladanie celku z častí,
- pochopenie rozdielu medzi „1“ a veľa,
- priradovanie predmetov k číslu 1,
- priradovanie čísla 1 k predmetom,
- čítanie a písanie číslice 1.

P R O C E S

Podobne ako v prípravnom ročníku, prostredníctvom triedenia, priradovania a porovnávania, si žiaci zvyšujú schopnosť zameriavať pozornosť, učia sa všímať si charakteristické vlastnosti predmetov, javov, stavov a súvislosti medzi nimi. Individuálne zvyšujeme náročnosť úloh - triedenie do dvoch, troch a viac skupín, porovnávanie podľa viacerých kritérií, vynechávanie predmetov, ktoré nepatria do výberu, rozhodovanie ktorá vlastnosť je najdôležitejšia.

Postupne sa žiaci zdokonaľujú v zisťovaní podobností a rozdielov, v schopnosti triediť predmety podľa funkcií, učia sa vytvárať postupnosti a tak si zvyšujú schopnosť zovšeobecňovania a prenesenia osvojenej situácie do inej.

S T R A T É G I E V Y U Č O V A N I A

Prevalu používaných metód tvoria:

- modifikované vyučovacie metódy
- špecifické metódy (metóda viacnásobného opakovania informácii, metóda nadmerného zvýraznenia informácie, metóda nadmerného zvýraznenia informácie inštrukčnými médiami, metóda zapojenia viacerých kanálov do prijímania informácii, metóda optimálneho kódovania, metóda intenzívnej spätnej väzby, metóda algoritmickej obsahu vzdelávania, metóda pozitívneho posilňovania, metóda individuálneho prístupu
- metódy a techniky augmentatívnej a alternatívnej komunikácie (AAK) – posunky ,prstová abeceda, obrázkové systémy, piktogramy a iné; systémy používajúce multimediálnu techniku.

Z organizačných foriem sa sústreďíme na individuálnu prácu so žiakmi. Učivo má byť prezentované takými formami a metódami, ktoré sú pre daného žiaka

najpriateľnejšími. Je treba mať na zreteli, že nie je podstatné to, aby si žiak osvojil čo najväčšie množstvo učiva, ale aby osvojené učivo vedel v čo najväčšej miere využívať v praktickom živote

UČEBNÉ ZDROJE

Učebnice, encyklopédie, obrázkový materiál, časopisy, edukačné programy, internet počítačové programy, pracovné listy, stavebnice.

HODNOTENIE ŽIAKOV

Hodnotenie a klasifikácia žiakov je vykonávaná v zmysle Metodického pokynu č. 19/2015 na hodnotenie a klasifikáciu prospechu a správania žiakov s mentálnym postihnutím – primárne vzdelávanie.

Žiak sa v procese výchovy a vzdelávania hodnotí priebežne a celkovo. Učiteľ slovné hodnotí výsledky práce žiakov a ich pracovné výkony. Slovné hodnotenie musí obsahovať slovný popis práce a výsledok činnosti žiaka. Spôsob hodnotenia (pečiatka, obrázok, piktogram) si učiteľ zvolí sám. Učiteľ hodnotením motivuje žiakov k lepším výkonom, upozorňuje ich na prípadné nedostatky.

1. ročník

V e c n é u č e n i e

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Vecné učenie je integrovaný predmet v prípravnom až 10. ročníku špeciálnej základnej školy pre žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia, v ktorom žiaci získavajú elementárne poznatky z oblasti prírodovedných a spoločenskovedných odborov.

Cieľom predmetu je viesť žiakov k pravdivému poznaniu sveta, prírody a spoločnosti, a to na základe vlastného pozorovania zmien v spôsobe života rastlín, zvierat a ľudí. Žiaci sa oboznamujú a manipulujú s prírodninami, vecami, učia sa chápať vzťahy medzi nimi a vedieť vyjadriť tieto zákonitosti slovom, usporiadaním, kresbou, alebo akýmkoľvek prijateľným spôsobom.

Z prírodovednej oblasti sa žiaci zoznamujú s charakteristickými črtami živej a neživej prírody. Poznávajú zmeny, ktoré sa odohrávajú v prírode. Začínajú chápať zákonitosti zmien v prírode, v živote rastlín a živočíchov, získavajú predstavu o tom, ako prírodné zmeny ovplyvňujú činnosti ľudí. V učive usporiadanom podľa ročných období žiaci poznávajú prírodné javy primerané ich chápaniu a pozorujú, ako sú zmeny v prírode počas roka spojené s činnosťou ľudí a s ich životom.

Zo spoločenskovednej oblasti poznávajú žiaci domov, školské prostredie s jeho najbližším okolím, poznávajú dôležité dopravné značky, zoznamujú sa zo základnými pravidlami bezpečnosti cestnej premávky pre chodcov a cyklistov. Žiaci sa systematicky pripravujú na účasť v cestnej premávke. Upevňujú si základné návyky nevyhnutné na ochranu zdravia.

Vo výchovno-vzdelávacom procese je potrebné, individuálne pre každého žiaka, citlivo zvážiť výber vhodných metód, foriem, didaktických prostriedkov a pomôcok, vhodnú formu motivácie, optimálnu náročnosť a čas potrebný na vykonanie úlohy, mieru členenia úlohy na jednoduchšie kroky, formu a mieru pomoci, vhodné učebné prostredie s optimálnym množstvom stimulov.

C I E L E

- poznať osobné údaje,
- orientovať sa v priestore,
- orientovať sa v čase,

- spoznávať prírodu v priamom kontakte,
- orientovať sa v bežných životných situáciách.

O B S A H

Základná orientácia

- svoje meno, priezvisko,
- orientácia v priestore: trieda, budova školy,
- spoznávanie zariadenia triedy,
- porozumenie najjednoduchším časovým údajom a vzťahom: deň-noc, svetlo – tma,
- spoznávanie vlastného tela: ukázanie aspoň troch pomenovaných častí svojho tela.

Poznávanie prírody

- domáce zvieratá: pes, mačka,
- voľne žijúce zvieratá: myš, medveď,
- pojmy: vtáky a hmyz,
- rastliny: kvety a stromy,
- pozorovanie zmien v prírode: ročné obdobia.

Orientácia v bežných životných situáciách

- verejná doprava: výstup a nástup do dopravného prostriedku,
- správanie sa v obchode, rozoznať aspoň dva obchody podľa zamerania - potraviny, hračky,
- rozpoznávanie základných potravín,
- úloha lekára a zdravotnej sestry.

P R O C E S

Učíme deti reagovať na svoje meno a vedieť ho vysloviť. Postupne ich učíme orientovať sa v najbližšom okolí, poznávať predmety, ktoré ich obklopujú.

S T R A T É G I E V Y U Č O V A N I A

Metódy:

- modifikované vyučovacie metódy
- špecifické metódy (metóda viacnásobného opakovania informácii, metóda nadmerného zvýraznenia informácie, metóda nadmerného zvýraznenia informácie inštrukčnými médiami, metóda zapojenia viacerých kanálov do prijímania informácii, metóda optimálneho kódovania, metóda intenzívnej spätnej väzby, metóda algoritmickej obsahu vzdelávania, metóda pozitívneho posilňovania, metóda individuálneho prístupu
- metódy a techniky augmentatívnej a alternatívnej komunikácie (AAK) – posunky, prstová abeceda, obrázkové systémy, piktogramy a iné; systémy používajúce multimedialnú techniku.

Z organizačných foriem sa sústreďíme na individuálnu prácu so žiakmi.

Vo výchovno-vzdelávacom procese je potrebné, individuálne pre každého žiaka, citlivo zvážiť výber vhodných metód, foriem, didaktických prostriedkov a pomôcok, vhodnú formu motivácie, optimálnu náročnosť a čas potrebný na vykonanie úlohy, mieru členenia úlohy na jednoduchšie kroky, formu a mieru pomoci, vhodné učebné prostredie s optimálnym množstvom stimulov.

U Č E B N É Z D R O J E

Hlinková, Pravňanská, Kolotoč – pracovné listy, výučbové programy, Učebnice, encyklopédie, obrázkový materiál, časopisy, edukačné programy, internet audio nahrávky, počítačové programy, pracovné listy, stavebnice, školský pozemok, detská literatúra, prírodniny.

HODNOTENIE ŽIAKOV

Hodnotenie a klasifikácia žiakov je vykonávaná v zmysle Metodického pokynu č. 19/2015 na hodnotenie a klasifikáciu prospechu a správania žiakov s mentálnym postihnutím – primárne vzdelávanie.

Žiak sa v procese výchovy a vzdelávania hodnotí priebežne a celkovo. Učiteľ sloвне hodnotí výsledky práce žiakov a ich pracovné výkony. Slovné hodnotenie musí obsahovať slovný popis práce a výsledok činnosti žiaka. Spôsob hodnotenia (pečiatka, obrázok, piktogram) si učiteľ zvolí sám. Učiteľ hodnotením motivuje žiakov k lepším výkonom, upozorňuje ich na prípadné nedostatky.

1. ročník

Pracovné vyučovanie

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Predmet pracovné vyučovanie má významnú úlohu vo vzdelávaní žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia z hľadiska: úspešného sociálneho začlenenia sa do spoločnosti, vytvárania sociálneho, pracovného a osobného uplatnenia sa, individuálneho rozvoja jeho osobnosti a z hľadiska vytvárania vzťahov k okolitému životu. Pracovné vyučovanie je dôležitým faktorom pri vytváraní samoobslužných a hygienických návykov, pri vytváraní a rozvoji poznávacích procesov, motorických a pracovných zručností a návykov. Pracovné vyučovanie prispieva k uspokojovaniu osobných potrieb žiaka, k rozvoju jeho schopností, možností a zručností. V kooperácii s ostatnými predmetmi prispieva k rozvoju celej osobnosti žiaka, a tým sa stáva jeho život zmysluplnejším a nezávislejším.

Obsah predmetu pracovné vyučovanie sa realizuje v čo najväčšej miere v prirodzených podmienkach, v situáciách, v ktorých bude žiak danú činnosť v reálnom živote vykonávať. Obsah pracovného vyučovania je členený na zložky. Toto rozdelenie vychádza zo schopností žiaka osvojiť si obsah daného učiva, a zo schopností vedieť ho aplikovať v súčasnom i budúcom praktickom živote.

V zložke **sebaobslužné činnosti** žiaci nadobúdajú zručnosti v starostlivosti o hygienu tela a zovňajšku, osvojujú si stravovacie návyky a pravidlá stolovania. Obsahom zložky **práce v domácnosti** je osvojovanie si základných pracovných návykov v domácnosti, zručností potrebných pri domácich prácach a udržiavanie poriadku. Súčasťou tejto zložky je aj šitie. Žiaci nadobúdajú zručnosti v základných technikách šitia a ručných prác. Súčasťou zložky sú aj práce v kuchyni. Žiaci si osvojujú základné znalosti o potravinách, a ako udržiavať poriadok a hygienu v kuchyni. Vo vyšších ročníkoch nadobúdajú žiaci zručnosti pri príprave jednoduchých nápojov a jedál. V zložke **práce v dielni** si žiaci osvojujú schopnosť rozlišovať rozličné materiály, spoznávajú ich v praktickom živote, osvojujú si manuálne zručnosti s nimi a vytvárajú jednoduché výrobky. Pri realizácii výchovno-vzdelávacieho procesu je potrebné individuálne pre každého žiaka, citlivo zvážiť výber vhodných metód, foriem, didaktických prostriedkov a pomôcok, vhodnú formu motivácie, optimálnu náročnosť a čas potrebný na vykonanie úlohy, mieru členenia úlohy na jednoduchšie kroky, formu a mieru pomoci, vhodné učebné prostredie s optimálnym množstvom stimulov.

Žiaci s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia majú problémom s nedostatočnou motiváciou k činnosti, problémy s pozornosťou a vytrvalosťou. Je potrebné pri zadávaní úlohy pre konkrétneho žiaka vedieť, čím a ako je ho možné motivovať a upútať jeho pozornosť. Na začiatok práce zaraďujeme ľahkú úlohu, o ktorej predpokladáme, že žiak zvládne, a ktorá ho môže motivovať k ďalšej práci. Následne zaraďujeme úlohu alebo činnosť, ktorú si má žiak osvojiť, prípadne utvrdiť. Na záver zaraďujeme úlohu alebo činnosť,

ktorú má žiak rád. Návčik jednotlivých činností nesmie byť samoúčelný, snažíme sa o to, aby žiak osvojenú činnosť vedel využiť v praktickom živote, inak jej osvojenie nemá pre žiaka význam. Jednotlivé pracovné úlohy je potrebné rozdeliť podľa schopností žiaka na čiastkové úlohy, inak by si ju žiak pre jej náročnosť nemusel vedieť osvojiť. Žiakovi je potrebné poskytovať primeranú pomoc, forma a miera závisí od schopností konkrétneho žiaka. Je potrebné citlivo zvážiť, ktoré činnosti už má žiak osvojené, aby mu nebola poskytovaná väčšia pomoc ako žiak v skutočnosti potrebuje, čím by sa brzdil jeho ďalší rozvoj. Každé zadanie pracovnej úlohy musí byť jednoznačné, zrozumiteľné, aby žiak vedel, čo má urobiť a ako má postupovať. Postupujeme od najjednoduchších úloh k zložitejším. Pracovné zaťaženie musí byť primerané silám žiakov, nesmie byť tak náročné, aby žiakov vyčerpano, ale ani príliš jednoduché, lebo by nedostatočne aktivizovalo ich myslenie a v dostatočnej miere ich nezamestnávalo. Je potrebné zaistiť bezpečnosť žiakov potrebnými opatreniami, a tiež návčikom bezpečných pracovných návykov. Tak ako aj v iných predmetoch, aj pri výučbe pracovného vyučovania je dôležité zohľadňovať dosiahnutú aktuálnu úroveň žiaka, aby osvojovanie si nových vedomostí, zručností a návykov bolo prirodzeným pokračovaním výučby. Pri výbere úloh učiteľ prihliada aj na učebnú látku ostatných predmetov. Nevyhnutnosť koordinácie pracovného vyučovania s inými vyučovacími predmetmi vyplýva z podstaty rozvoja poznávacích možností mentálne postihnutých žiakov.

Veľmi dôležitou podmienkou je materiálne zabezpečenie pracovného vyučovania. Sú to najmä pracovne a dielne, sklad materiálu, pozemok, dostatok vyhovujúcich nástrojov, pracovných a učebných pomôcok a jednotného materiálu pre žiakov. Pracovné prostredie musí vyhovovať hygienickým podmienkam (čistý vzduch, vhodné osvetlenie, čistota pracoviska, atď.). K hygienickým podmienkam patrí aj vhodné oblečenie na pracovné vyučovanie..

Na hodinách pracovného vyučovania sa používajú rôzne učebné pomôcky (vzorový výrobok, súbor nástrojov, materiálov, modely, predlohy a iné), ktoré musia byť primerané mentálnemu postihnutiu.

C I E L E

- utvárať základné hygienické návyky,
- utvárať základné samoobslužné zručnosti,
- utvárať základné návyky pri stravovaní,
- rozvíjať jemnú a hrubú motoriku,
- utvárať základné pracovné zručnosti,
- poznávať rôzne materiály.

O B S A H

Sebaobslužné činnosti

Spolupráca pri osobnej hygiene.

Používanie hygienických potrieb.

Osvojenie si hygienických návykov s pomocou.

Používanie WC, toaletného papiera.

Púšťat' vodu - páková batéria, kohútik.

Vyzliekanie a obliekanie odevu s pomocou.

Obúvanie a vyzúvanie s pomocou.

Osvojenie si základných návykov pri stravovaní. Sedieť určitý čas pri jedle.

Práce v domácnosti

Odkladanie predmetov na určené miesto s pomocou.

Odkladanie odevu a obuvi s pomocou.

Otváranie a zatváranie dverí, zásuviek.

Zapínanie a vypínanie osvetlenia.

Práce v dielni

Taktilné oboznámenie sa s rôznymi materiálmi: papier, textil, drevo, plastelína a iné.

Trhanie a krčenie papiera.

Manipulovať s kockami: ukladanie dvoch kociek na seba, vedľa seba.

Vkladanie predmetov do otvoru podľa tvaru a iných vlastností.

Skrutkovanie do perforovanej dosky.

Skladanie jednoduchého puzzle.

Navliekanie rôznych predmetov: veľké korále, krúžky a pod.

PROCES

Nadalej rozvíjame jemnú a hrubú motoriku: chytanie predmetov prstami, zvyšovanie schopnosti chopenia a stisku, manipulovanie s predmetmi oboma rukami, prenášanie predmetov na väčšiu vzdialenosť, zbieranie malých predmetov pomocou palca a ukazováka.

Pri osvojovaní si základných návykov pri stravovaní, sa snažíme o to, aby žiak od jedla neodbiehal, aby dokázal sedieť určitý čas pri jedle.

STRATÉGIE VYUČOVANIA

Prevažne používané metódy :

- modifikované vyučovacie metódy
- špecifické metódy (metóda viacnásobného opakovania informácií, metóda nadmerného zvýraznenia informácie, metóda nadmerného zvýraznenia informácie inštrukčnými médiami, metóda zapojenia viacerých kanálov do prijímania informácií, metóda optimálneho kódovania, metóda intenzívnej spätnej väzby, metóda algoritmickej obsahu vzdelávania, metóda pozitívneho posilňovania, metóda individuálneho prístupu
- metódy a techniky augmentatívnej a alternatívnej komunikácie (AAK) – posunky, prstová abeceda, obrázkové systémy, piktogramy a iné; systémy používajúce multimediálnu techniku.

Z organizačných foriem sa sústreďujeme na individuálnu prácu so žiakmi.

UČEBNÉ ZDROJE

Pracovné listy, omaľovánky, IKT technika, hračky, modely, CD, DVD, prírodniny.

HODNOTENIE ŽIAKOV

Hodnotenie a klasifikácia žiakov je vykonávaná v zmysle Metodického pokynu č. 19/2015 na hodnotenie a klasifikáciu prospechu a správania žiakov s mentálnym postihnutím – primárne vzdelávanie..

Žiak sa v procese výchovy a vzdelávania hodnotí priebežne a celkovo. Učiteľ slovne hodnotí výsledky práce žiakov a ich pracovné výkony. Slovné hodnotenie musí obsahovať slovný popis práce a výsledok činnosti žiaka. Spôsob hodnotenia (pečiatka, obrázok, piktogram) si učiteľ zvolí sám. Učiteľ hodnotením motivuje žiakov k lepším výkonom, upozorňuje ich na prípadné nedostatky.

1.ročník

Hudobná výchova

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Predmet hudobná výchova je pre žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia predmetom činnostným a zážitkovým, kde sa na základe hudobných hrových

činností žiaci učia orientovať vo svete hudby, prebúda sa v nich záujem o hudbu a radosť z nej.

C I E L E

- rozvíjať zrakové a sluchové vnímanie, sluchovú pamäť a sluchovú diferenciaciu, senzomotorické schopnosti,
- nadväzovať sociálne interakcie prostredníctvom hudby,
- selektovať medzi ľudskou rečou a inými zvukmi.

O B S A H

Počúvanie širšieho repertoáru reprodukovanej hudby (vypočutie celej nahrávky/iba niekoľkých pesničiek na CD, kazete a pod.).

Rozvíjanie pasívneho vnímania zvukov Orffovho inštrumentária. Motivácia dieťaťa k vyludzovaniu zvukov na jednoduchých hudobných nástrojoch – na Orffovom inštrumentáriu.

Jednoduché hry so spevom.

P R O C E S

Oboznamujeme žiakov s pohybovými hrami a hrou na telo. Vedeťme ich k pohybovému stvárneniu detských piesní.

S T R A T É G I E V Y U Č O V A N I A

Používané metódy na hodinách hudobnej výchovy:

- modifikované vyučovacie metódy
- špecifické metódy (metóda viacnásobného opakovania informácií, metóda nadmerného zvýraznenia informácie, metóda nadmerného zvýraznenia informácie inštrukčnými médiami, metóda zapojenia viacerých kanálov do prijímania informácií, metóda optimálneho kódovania, metóda intenzívnej spätnej väzby, metóda algoritmickej obsahu vzdelávania, metóda pozitívneho posilňovania, metóda individuálneho prístupu
- metódy a techniky augmentatívnej a alternatívnej komunikácie (AAK) – posunky, prstová abeceda, obrázkové systémy, piktogramy a iné; systémy používajúce multimediálnu techniku.

Z organizačných foriem sa sústreďme na individuálnu prácu so žiakmi.

U Č E B N É Z D R O J E

Audiozáznamy, internet, omal'ovánky, modely, CD, DVD, obrázkové systémy, systémy používajúce multimediálnu techniku.

H O D N O T E N I E Ž I A K O V

Hodnotenie a klasifikácia žiakov je vykonávaná v zmysle Metodického pokynu č. 19/2015 na hodnotenie a klasifikáciu prospechu a správania žiakov s mentálnym postihnutím – primárne vzdelávanie.

Žiak sa v procese výchovy a vzdelávania hodnotí priebežne a celkovo. Učiteľ slovne hodnotí výsledky práce žiakov a ich pracovné výkony. Slovné hodnotenie musí obsahovať slovný popis práce a výsledok činnosti žiaka. Spôsob hodnotenia (pečiatka, obrázok, piktogram) si učiteľ zvolí sám. Učiteľ hodnotením motivuje žiakov k lepším výkonom, upozorňuje ich na prípadné nedostatky.

1. ročník

V ý t v a r n á v ý c h o v a

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Vo vzdelávaní žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia má nezastupiteľné miesto aj predmet výtvarná výchova. Výtvarné aktivity napomáhajú žiakom rozvíjať grafomotorické zručnosti, hrubú a jemnú motoriku. Na základe rozvoja jemnej motoriky sa rozvíjajú komunikačné schopnosti, expresívna a receptívna zložka reči, a aj nonverbálna forma komunikácie.

Ciele predmetu výtvarná výchova pre žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia vychádzajú zo všeobecne stanovených cieľov výtvarnej výchovy ako vyučovacieho predmetu a zo všeobecne stanovených cieľov vzdelávania žiakov s touto diagnózou:

- rozvoj jemnej a hrubej motoriky,
- rozvoj koordinovaného pohybu rúk,
- rozvoj senzomotorickej koordinácie,
- rozvoj lateralít
- rozvoj priestorovej orientácie,
- rozvoj koordinácie oko - ruka,
- rozvoj pozornosti,
- rozvoj priestorovej pamäti,
- rozvoj vnímania,
- spoločné výtvarné aktivity.

Výchovno-vzdelávacie ciele a niektoré aktivity výtvarnej výchovy sa prelínajú s cieľmi a činnosťami iných vyučovacích predmetov, a to najmä s predmetmi rozvíjanie grafomotorických zručností, rozvíjanie sociálnych zručností a pracovné vyučovanie.

C I E L E

- rozvíjať jemnú a hrubú motoriku,
- rozvíjať motoriku rúk a prstov,
- rozvíjať koordinovaný pohyb rúk,
- rozvíjať senzomotorickú koordináciu,
- rozvíjať percepciu,
- rozvíjať zmyslové vnímanie,
- rozvíjať tvorivosť,
- podporovať rozvoj grafomotorických zručností.

O B S A H

Kresba (mäkká ceruzka, rudka, krieda, suchý pastel, voskový pastel)

Správne držanie ceruzky, napodobňovanie jednoduchých tvarov.

Obkresľovanie foriem – bodky, prerušované čiary.

Prekresľovanie zvislých a vodorovných čiar.

Vyfarbovanie obrázkov a predkreslených tvarov – maľovanky.

Maľba (tampón, drievko, akvarelové farby, tempery, prstové farby)

Liatie, kvapkanie, otláčanie, fŕkanie farby.

Odtlačanie ruky, hra s farbou, dotváranie škvŕn.

Maľovanie prstovými farbami..

Modelovanie (plastelína, modurit, cesto)

Manipulácia s modelovacími materiálmi: miesenie, stláčanie, šúľanie, ťapkanie, vyt'ahovanie, gúľanie.

Vytváranie guľôčky, valčeka z plastelíny na modelovacom stole a v dlani.

Vyštipovanie malých kúskov z plastelíny.

PROCES

Previčujeme motoriku rúk a prstov, dôležitá je imitácia pohybov rúk, identifikácia rôznych materiálov dotykom. Žiaci môžu pracovať aj postojacky, podľa individuálnych možností a formátu papiera. Pracujú aj na veľkej ploche, na tabuli, na baliacom papieri, v piesku. Od veľkých formátov prechádzajú k menším, striedajú ich podľa účelu.

STRATÉGIE VYUČOVANIA

Prevahu používaných metód tvoria:

- modifikované vyučovacie metódy
- špecifické metódy (metóda viacnásobného opakovania informácií, metóda nadmerného zvýraznenia informácie, metóda nadmerného zvýraznenia informácie inštrukčnými médiami, metóda zapojenia viacerých kanálov do prijímania informácií, metóda optimálneho kódovania, metóda intenzívnej spätnej väzby, metóda algoritmizácie obsahu vzdelávania, metóda pozitívneho posilňovania, metóda individuálneho prístupu
- metódy a techniky augmentatívnej a alternatívnej komunikácie (AAK) – posunky prstová abeceda, obrázkové systémy, piktogramy a iné; systémy používajúce multimediálnu techniku.

Z organizačných foriem sa sústreďujeme na individuálnu prácu so žiakmi. Žiaci môžu pracovať aj postojacky, podľa individuálnych možností a formátu papiera. Pracujú aj na veľkej ploche, na tabuli, na baliacom papieri, v piesku. Od veľkých formátov prechádzajú k menším.

UČEBNÉ ZDROJE

Umelecká tvorba pre deti, predlohy, ilustrácie kníh a časopisov pre deti, detské časopisy, filmy, diapozitívy.

HODNOTENIE ŽIAKOV

Hodnotenie a klasifikácia žiakov je vykonávaná v zmysle Metodického pokynu č. 19/2015 na hodnotenie a klasifikáciu prospechu a správania žiakov s mentálnym postihnutím – primárne vzdelávanie.

Žiak sa v procese výchovy a vzdelávania hodnotí priebežne a celkovo. Učiteľ slovne hodnotí výsledky práce žiakov a ich pracovné výkony. Slovné hodnotenie musí obsahovať slovný popis práce a výsledok činnosti žiaka. Spôsob hodnotenia (pečiatka, obrázok, piktogram) si učiteľ zvolí sám. Učiteľ hodnotením motivuje žiakov k lepším výkonom, upozorňuje ich na prípadné nedostatky.

1.ročník

Zdravotná telesná výchova

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Ciele predmetu zdravotná telesná výchova pre žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia sú zamerané na dosiahnutie optimálneho telesného a pohybového rozvoja žiakov, vypestovanie pozitívneho vzťahu k pohybu, cvičeniu a športu v rámci ich možností a schopností. S rozvíjaním pohybovej aktivity úzko súvisí rozvoj poznávacej činnosti, nakoľko pri pohybových aktivitách pôsobíme aj na rozvoj psychických funkcií – na vnímanie, pozornosť, pamäť, myslenie, fantáziu a reč.

Po určení motorickej a senzomotorickej vývinovej úrovne žiaka sa treba zamerať na utváranie účelových pohybových zručností, kompenzáciu motorických nedostatkov, elimináciu nevhodných motorických prejavov a pohybových stereotypií a tiež na rozvoj komunikačných schopností, s pozitívnym dopadom - okrem rozvoja motoriky a pohybových schopností - aj na jeho percepciu, kognitívne a sociálne funkcie.

Výchovno-vzdelávacie ciele telesnej výchovy pre žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia vychádzajú zo všeobecne stanovených cieľov telesnej výchovy ako vyučovacieho predmetu vo výchovno-vzdelávacom procese, pričom je potrebné ich prispôbiť a doplniť na základe nutnosti zohľadnenia špecifik vývinu a prejavov žiakov s touto diagnózou:

- rozvoj telesnej schémy žiaka,
- zvýšenie fyzickej zdatnosti a kondície žiaka,
- zlepšenie senzomotorických schopností,
- zvýšenie úrovne základných pohybových schopností,
- rozvoj cielených a koordinovaných pohybov s dôrazom na meniace sa prostredie a meniace sa aktivity,
- rozvoj prijateľných foriem pohybových aktivít,
- osvojenie a upevnenie hygienických návykov,
- rozvoj verbálnych schopností,
- funkčne využívať komunikačné prostriedky vo vzťahu k telovýchovným aktivitám,
- dodržiavať stanovené pravidlá pri fyzickej aktivite,
- dodržiavať poradie v skupine,
- uplatňovať sebakontrolu pri pohybovej aktivite,
- zvládať účasť na hrových aktivitách s výmenou rolí,
- vedieť sa prispôbiť požiadavkám skupiny,
- uplatňovať napodobňovanie pri spoločných pohybových aktivitách,
- uvedomovať si jednotlivé časti svojho tela vo vzťahu k riadenému pohybu,
- vnímať smer v súvislosti s pohybom a orientáciou v priestore (hore, dolu, dopredu, dozadu, vpravo, vľavo...),
- rozvoj hrubej aj jemnej motoriky,
- rozvoj pohybovej koordinácie,
- rozvoj koordinácie oko - ruka,
- rozvoj pozornosti,
- rozvoj priestorovej a časovo-sledovej pamäti,
- rozvoj kreativity a improvizácie,
- rozvoj schopnosti generalizovať.

Uvedené ciele sa dosahujú prostredníctvom telovýchovných aktivít patriacich do nasledujúcich tematických celkov:

- poznatky z telesnej kultúry, terminológia (druhy športov, cvikov, pohybov a polôh tela a častí tela pri telovýchovných činnostiach, častí tela, pomenovanie telocvičného náradia, náčinia a používaných pomôcok, atď.),
- základy poradových cvičení (povely poradových cvičení),
- prípravné, kondičné, koordinačné, kompenzačné, uvoľňovacie, vytrvalostné, obratnostné, relaxačné cvičenia,
- pohybové hry,
- rytmické hry a základy tanca,
- základy atletiky,
- turistika, resp. aj plávanie.

Na telesnej výchove sa využíva štandardné telocvičné náčinie a náradie a ďalšie vhodné pomôcky.

C I E L E

- aktívna spolupráca pri vykonávaní hygienických úkonov v súvislosti s telovýchovnými aktivitami,
- sebakontrola,

- prijímanie pravidiel,
- prispôsobenie sa požiadavkám skupiny,
- zvládanie poradovosti,
- vykonávanie aktivít napodobňovaním,
- uvedomenie si vlastného tela,
- rozvíjanie koordinácie oko - ruka.

O B S A H

- Riekanky, detské pesničky spojené so symbolizáciou pohybov a aktivít,
- rolové hry,
- kontaktné hry,
- lezenie po vizualizovanej trase,
- pochodovanie po vizualizovanej trase,
- indiánsky skok napodobňovaním pohybov učiteľa,
- kráčanie v podrepe (kačací krok)
- sezónne činnosti - v zimnom období hry na snehu, nácvik chôdze po klzkej ploche, sánkovanie sa na miernom svahu, v jarnom a v letnom období turistika, podľa možností v ktoromkoľvek ročnom období aj plávanie.

P R O C E S

U žiakov budujeme kladný postoj k pohybovým aktivitám, učíme ich zvládnuť podľa pokynov učiteľa prípravu na pohybovú činnosť.

S T R A T É G I E V Y U Č O V A N I A

Metódy využívané počas hodín telesnej výchovy:

- modifikované vyučovacie metódy
- špecifické metódy (metóda viacnásobného opakovania informácií, metóda nadmerného zvýraznenia informácie, metóda nadmerného zvýraznenia informácie inštrukčnými médiami, metóda zapojenia viacerých kanálov do prijímania informácií, metóda optimálneho kódovania, metóda intenzívnej spätnej väzby, metóda algoritmickej obsahu vzdelávania, metóda pozitívneho posilňovania, metóda individuálneho prístupu
- metódy a techniky augmentatívnej a alternatívnej komunikácie (AAK) – posunky, prstová abeceda, obrázkové systémy, piktogramy a iné; systémy používajúce multimediálnu techniku.

Z organizačných foriem sa sústreďujeme na individuálnu prácu so žiakmi.

U Č E B N É Z D R O J E

Obrázkové a obrazové systémy, telocvičné zoskupenia, audio nahrávky, športoviská.

H O D N O T E N I E Ž I A K O V

Hodnotenie a klasifikácia žiakov je vykonávaná v zmysle Metodického pokynu č. 19/2015 na hodnotenie a klasifikáciu prospechu a správania žiakov s mentálnym postihnutím – primárne vzdelávanie.

Žiak sa v procese výchovy a vzdelávania hodnotí priebežne a celkovo. Učiteľ slovne hodnotí výsledky práce žiakov a ich pracovné výkony. Slovné hodnotenie musí obsahovať slovný popis práce a výsledok činnosti žiaka. Spôsob hodnotenia (pečiatka, obrázok, piktogram) si učiteľ zvolí sám. Učiteľ hodnotením motivuje žiakov k lepším výkonom, upozorňuje ich na prípadné nedostatky.

